

پرہ خنہ !

یان

کوئہ کا ؟

قادر پھید (ئہ بوشوان)

2001

چەند سەرنجىڭ

◆ نوسىن دەربارەى مېژووېيەكى كۆنى سەدان و ھەزاران سالە ، كارپىكى سەخت نىيە و بوپرىيى و ئازايەتئىيەكى ئەووتۆى ناوئىت ، چونكە زىادتر پىشت بە خەيال ئەبەستىت .

نوسىن دەربارەى پروداو و كارەسات و ھەلسەنگاندنىيان لە كاتى خۇيدا ، يان چەند سالىڭ دواى پروداوھەكان كە ھىشتا (پالەوانەكانى!) ئەو پروداو و كارەساتە كوشندانە لە ژياندان ، ئەوا كارپىكى ئاسان نىيە و بوپرىيەكى تەواوى ئەوئىت .

ھارپى قايەر يەككە لەو كەسە كەمانەى كە خۇى داوھ لە قەرەى كارەساتپىڭ و بوپرانە باسى ھۆيەكانى ئەكات كە كەس تا ئىستا بەو شىوھ جەرگىرانبە ئەوھى كرووھ و نەوھى ئەمپۇشتى واى نەخوئىندووھتەوھ . ناوبراوھكانى ناو كتئىبەكەشى كە كەم يان زۇر بېبەش نىن لە بەرپرسىارىيەتى لە كارەسات و تاوانەكاندا ، نەك ھەر زۇربەيان لە ژياندان ، بەلكوھ ھىشتا ھەر دەسەلاتدارىشن!

◆ رەخنە .. ئەم وشە كۆلە ، لەلاى كورد ھىجگار ناوزراوھ !

رەخنە لە سىياسەتى لايەنئىڭ .. كفرە ، خۇ رەخنە لە بىروباوھپ و دروشمى حىزبىڭ ، ھەر لە كفرىش كفرترە !

لە حىزبىايەتئىدا وا فېركرابووئىن كە ئەبېت بە شان و بالى (رەخنەلىگىراو)دا ھەلبەدەين ، جا ئايا كەسە يان شت ، ئىتر پىمان ئەوت (رەخنەى دروستكەن)!

بەلام لە راستىيدا رەخنە ھەر رەخنەبە ، واتە دەرپرىنى را و بۇچوونىڭ كە لەگەل كەس ، يان شتە رەخنەلىگىراوھكەدا ھاوتا نىن و يەكناگرنەوھ .

ئەوھ گرنگ نىيە كە رەخنەلىگىراوھكە پىي كەشەئەكات و دروستنەبېت ، يان

ئەپروخىت و لەناوئەچىت! گرنىگ ئەوھىيە كە مرؤف نازاد بىت و بوپرىت و بتوانىت
را و بۇچوونەكانى خۇى دەرپىرپىت.

ئەگەر شتىك بان كەسىك بە پەخنە بپروخىت ، ئەوا زوو بان دەرنگ بەبى پەخنەش
ھەر ھەرەس ئەھىنىت و ئەپروخىت ، چونكە ھەر لە بنەرەتدا فاكترى شىواوبى و
ھەرەس و پوخاندنى تىدادايە ، بان تىايدا بىگەشىتووو و گەشى كر دووہ!

◆ سروشتى ناوچەكەى ئىمە و داب و نەرىتەكانىشمان وایان كر دووہ كە ھەر لە
مناللىيەوہ فىرى گوپراپەلىى ببىن و فەرمانى كەسانى لە خۇمان گەورەتر ، بەبى
وتووئژ جىبەجىبەكەىن!

كاتىك كە حىزبایەتییىش ئەكەىن ، ئەو پەرورەدەىيە قولتر ئەبىتەوہ ، بۇیە پەخنەگرتن
لە سەرکردایەتى و دروشمەكان و پایە و كۆلەكە فىكرىيەكانى حىزبەكان و سىياسەتە
ھەمەجۆرەكانىان ، بە تاوان دائەنرىت!

بەلای زۆر كەسەوہ حىزب پىرۆزە (موقەددەسە)! و نابىت پەخنەى لىبگىرىت!
كاك جەلال دەباغ بە گالتەجارىيەوہ لە نامىلكەكەىدا بە ھاورپى قاىەر ئەللىت:
(دواى زىاتر لە پەنجا سال لە ناو حىزبدا ، لە سىياسەتى حىزب و دروشمەكانى
تىنەگەشىتووو و پەخنەىان لىنەگرىت...)

بەلى .. ئەو جۆرە كەسانەى كە بوونە ماىەى سەرگەردانىى حىزبە شىوعى و
چەپەكان و ھەرەسى بزوتنەوہكەىان لە دنىادا ، لاىان وایە كە سىياسەت و
دروشمەكانى حىزب و سەرگەردەكانىان وەك وشەى قورئانن و (تسا دەرگەوتنى
مەھدى!) نابىت (تەفسىر) بكرىن ، جگە لەوہى كە لە بەكەم رۆژەوہ كراوہ و
بەرنامەى لەسەر دارپىزراوہ!

زىادتر لە پەنجا سال ئەندام بىت لە حىزبىكدا و ھەزاران كارى پەر مەترسى
جىبەجىبەكەىت و ھەزاران تالىى ، ناخۇشىى ، گرتن ، دورخستنەوہ ، سەرگەردانىى و

ماليویرانیی ، بهلام بۆت نه بیئت وتووپیژی سیاست و دروشمیکی حیزبه کت بکهیت و پهخنه له سه رکردهیهك بگریت! ئەگەر کردیشت ئەوا نهزان و تپنهگه یشتوویت!
هەر ناوی ستالین و دیکتاتورەکانی تر به ناوه! بهلام کورد به گۆتره نهیوتوه (ههزار
پهحمهت له کفندن)!

◆ ئەوانه ی که تاك و تهرا پهخنه یان ههبووه له حیزبهکانیان و سه رکردهکانیان ،
ئەوانه بوون که وازیان له حیزبهکانیان هینابوو یان ده رکراو بوون.
بهلام هاوړی قایهه هپشتا ههه ئەندامه له حیزیدا و دلسوژی ئاوات و
ئامانجهکانیشیتی ، بۆیه من پیم وایه که پهخنه و پاو بوچوونی جیاواز کاریگهتر و
بههیزتر نه بیئت کاتیك که پهخنه گر له ناوهوه بیئت ، وهك لهوهی له دهرهوهی
حیزبهکه بیئت و دورکهوتیپتهوه ، چونکه ئەو کاته دوو سی ستالین قوت ئەبنهوه و
ئەلپین ئەگەر ئازابووايه با له کاتی خۆیدا ئەو پهخنانه ی بگرتایه!

◆ ئەوهی جیبی سه رنجه ئەوهیه که کاك جهلال له کاتی کارهساتهکانی پشتتاشاندا
له کوردستان نهبوو ، بهلام لهگهه ئەوهشدا خۆی کردوو به پۆلیسی حیزب و له
بری کهسانیکی تری ناو حیزب و دهرهوهی حیزب ، ئەرکی شیواندنی واقیعهکهی
گرتوووه ته ئەستۆ و بی زه مینهیهك که خۆی تیایدا ژیا بیئت ، به نارهوا بهرپه رچی
بوچووون و پهخنهکان ئەداتهوه و خۆی ئەکات به حیزب و خاوهنمالا بهسهه هاوړی
قایهه و کهسانی ترهوه و ئەوانیش به بیگانە!

◆ میژوووی کارهساتهکانی پشتتاشان و شهرا نی کوردکوژی کۆن نیه و زۆربه مان
سالانیکی ههپهتی لاییمان لهو شهپوشپۆرانهدا بهسهه برد ، بۆیه زۆربه ی پووداوهکان
و ژیا نی ئەو رۆژانه (لهسهه پشته دلمان نوسراوه!) و ههه را به ئاسانی له یاد

ناچنه وه.

◆ حیزبی ئیمه ، حیزبی شیوعی کوردستانی ، باوهری به مارکسیزم ههیه ، واته گۆران و پێشکهوتنی کۆمه‌لایه‌تی ، سیاسی ، ئابوری و ... تد ، به‌لام ئەمه مانای ئەوه نیه که کهسانیکمان نیه ته‌قه‌ی سه‌ریان دیت له مارکسیزم و پێشکهوتن و گۆرانکاری و نوێکاری .. نه‌خێر کهسانیک هه‌ن که تا ئیستاش به‌عه‌قلییه‌تی زیادتر له‌ نیو سه‌ده له‌مه‌وبه‌روه به‌رئه‌که‌نه‌وه و ره‌فتارئه‌که‌ن!

کهسانیک هه‌ن خۆیان وه‌ک (ئیمام) دیته به‌ر چاو ، وا پێشانئه‌ده‌ن که (مه‌رجه‌عیه‌ت) بن و ئەبیت ئەوانی تر له‌ ناو حیزبه‌که‌دا وه‌ک مرید و ده‌رویش بن و که‌سانی ده‌روه‌ی حیزبه‌که‌ش وه‌ک براگه‌وره و پریشسی سه‌یریان بکه‌ن!
ئای له‌ وه‌عه‌قلییه‌ته‌ دواکه‌وتوو .. ئەگه‌ر به‌ ریش بووایه ، ئەبووایه بزنی موفه‌تیش بووایه!

◆ کاتی‌ک که ئەندامان و کادی‌رانی حیزب پێشبینی ئەوه‌یان نه‌کرد که حیزب له‌ هه‌لبژاردنیکی ئاینده‌دا شکست ئەهینیت ، وه‌ک هاوهری قابه‌ر له‌ کتێبه‌که‌ی پشتاناشاندا باسی کردوو ، کاک جه‌لالیش له‌ نامیلکه‌که‌یدا به‌ گالته‌جارییه‌وه به‌و پێشبینییه‌ ئەلێت (نوقلا‌نه‌)! به‌لام پاش دوو سا‌ک به‌سه‌ر ده‌رچوونی کتێبه‌که‌دا ، هه‌لبژاردنه‌کانی شاره‌وانیی سلێمانی کرا و حیزمان شکستیکی مه‌زنی تیا‌دا هینا .
ئەگه‌ر نه‌چینه قولایی باسه‌که‌وه ، ئەوا به‌ کورتیی ئەلێم که به‌شدارییکردنه‌که‌ خۆی له‌ خۆیدا هه‌له‌ بوو ، داننان بوو به‌ دوو پارچه‌یی و دوو ده‌سه‌لاتداری باشوری کوردستاندا و ئەبووایه چه‌په‌کان ئەو راستیییه‌یان بزانیایه که کێ و چۆن ئەو هه‌لبژاردنه‌ ئەکات و کێ خۆی بۆ ناماده‌کردوو و به‌رنامه‌ی بۆ دارشتوو و سه‌ره‌شتیی ئەکات و مه‌به‌ستی چیه‌ له‌ هه‌لبژاردنه‌!

ستالینی ئاشنای زۆربه‌ی چه‌په‌کانی کوردستان ئەلێت : له‌ هه‌لبژاردندا گزنگ ئەوه

نيه کي ڏنگ ٿه دات ، گرنگ ٿهويه کي ڏنگه کان ٿه ٽميريت!

ٿه گهر گريمان ٿه وهندهي ڏنگمان هيٺابوو ، به کيه تيش ٿه وهندهي (خوارديٺت) ، با ٿه وهندهي تريش كه مترخه مبي تبادا كرابيٺت و هه ره شه و گوره شه و دزي و گزيشي بيٺه سر ، هيٺا هه چوار هزار ڏنگ! ٺاسي ٺيمه نيه و ٿه وه جه ماوهري ٺيمه نيه! به و راده يه ٺيمه شه هيد و قورباني و كه نه فته مان هه يه له ناوجهي سلٺمانبيدا.

ٿه وه (نوقلاننه) نه بوو كه هاوارمان ٿه كرد ٿه بيٺت كاديٺراني حيزب به خويان و سياست و دروشم و به نامه ي حيزبدا بچنه وه .. ٿه وه پيشبيني و خه ملاندني زانستيپانه و داياليكتيكيپانه بوو.

◆ دواي سه ملاندني ٿه و (نوقلاننه)! حيزب چي كرد؟ ٺايا هه مان ده موچاو و هه مان سياست وهك خويان نه ماونه ته وه؟ ٺايا بو ته نيا يهك جاريش له ميٺوودا ته نيا كه سيك نيه له م حيزبه دا كه بهربرسيار بيٺت له م قهيران و شكستانه و بردني حيزب له م شكسته وه بو ٿه وي تر؟.. كو ا؟.. كيپه؟ ٺايا ٿه بيٺت حيزمان ببٺت به مؤزه خانه ي سياست و ته مه ندرٺيٺاني حيزبايه تي! يان قوتابخانه ي نه وه كان و پيشكه وتن و خوگونجانندن له گهك گورانكاربيبه نوٺيه كاني ٺياني مرقابيه تي؟

پيم وايه كاديٺراني حيزب و كاك جه لاليش له پوانگه ي بيروباوهره داياليكتيكيپه كه يانه وه! ٿه بووايه و ٿه بيٺت ٺازايانه و به ٺاشكرا وه لامى ٿه و پرسيارانه بده نه وه ، نهك داکو کيبي بکن له هه له كاني ٿه نداميک و دوواني سه رکردايه تي كه ٿه وه ته ي موويان ليٺ روواوه ٿه ندامي سه رکردايه تي ٿه م حيزبه ن و كه له دهره وه ي حيزبيش ٿه بن ، وهك مه رجه عيهت سه پريان ٿه كهن!

به هه حال ٿه م چهند سه رنجه م له بري پيشه كي نوسي ، چونكه ناميلكه پيشه كي

هه لئاگرئیت .

دهستخۆشیی له هاوړی قایهه ئه کهم و هیواداریشم که کادیپرانى حیزب و لایه نه کانی تریش به و گیانی له خۆبوردن و بوپیرانه یه وه باسی خه باتی رابوردوویان بکه ن .

من له پروانگه یه کی زانستی و تاقیکردنه وه ی ژیا نه وه ، ئه و راستییهم بۆ ده رکه و تووه که ئهم ره خنه و باسانه حیزی پی دهوله مهنده و به هیتر ئه بییت ، (ئه گه ر!) سه رکرده کان و کادیپران گوی به را و بۆچوون و ره خنه کانی ئه ندامان و جه ماوه ره که ی خۆیان بده ن!

هیوادارم که خویننه ران پیش خویندنه وه ی ئهم نامیلکه یه ، کتیبه که ی (پشتتاشان له نیوان ئازار و بیده نگییدا) بخویننه وه و نامیلکه که ی کاك جه لالیش ، بۆ ئه وه ی که به شیوه یه کی بابه تییا نه باسه کان هه لبسه نگینن و بزائن کئ و چۆن راستییه کانیان ئاوه ژوو کردوه!

نه وزاد وه لی

سەرەتا

لە مانگی شەشی 2000 دا هاوڕێ جەلال دەباغ نامیلکەبەکی 45 لاپەرەیی قەوارە A5 ی بلاوکردوووەتەو بە ناوی (خویندەنەوێهەکی رەخنەگرانی پشنتاشان لە نیوان ئازار و بێدەنگیدا *** یەکیتی نووسەرانی کوردو هێرشەکی د. مەرف خەزەدار..!).

شەل و کوێرم ، ناپارێزم و (بێناگا) لە پرووداوێهە ، ئەوێ ویستویەتی و بە خەیاڵیدا هاتبێت دەربارە پشنتاشان ، نوسیویەتی و هۆنیویەتیەو.

من وەک زانیاری و بە شیۆهەکی راستگۆیانە و واقیعیانە و بێ پێچوینا و لەپیناوی بەرژەوێهەندی حیزبەکەدا ، لە پرووداوێک دوام که خۆم لە ناخیدا ژیاوم ، بەلام ئەو لەو کاتدا لە دەرەوێ کوردستان و عێراقیش ئەژیا ، کەچی رەخنە لە کتێبەکەم ئەگرێت و پرووداوێهەکان (لە زمانی کەسانێکی ترەو!) بە پێچەوانەیی واقیعهەو ئەگیرێتەو و ئاوەژوویان ئەکات.

رەخنەگرتن قەدەغە نیە و ئەویش بۆی هەبە وەک هەموو کەسیکی تر رەخنە بگرێت و مافیکی رەوای خۆیەتی.

زۆر لە هاوڕێ و دوستانم داویان کرد که وەلامی رەخنەکانی بدەمەو ، بەلام من بە بێویستم نەزانی و هەر لەسەر ئەو بنەمایەکی که ئەو لەناو باسەکەدا نەبوو.

دوچار کەوتەم ئەو باوەرەو که ئەو هاوڕێ ئازیزانەم راستئەکەن و باشتەر وەلامیکی بدەمەو لەپیناوی زیادتر رۆنکردنەوێ باسەکان و خزمەتیکی زیادتریش بە حیزب و هاوڕێیان بگەبەنم ، چونکە لەوانەیه زۆر لە خوینەرانی نامیلکەبەکی ئەو و بزانی که ئەو رەخنەکانی لە روانگەبەکەو ئەگرێت که خۆی لە واقیعهەدا بووبێت!

من لە (پشنتاشان لە نیوان ئازار و بێدەنگییدا) ، دوام لە خوینەرانی کردوو که بۆ

دەولەمەندکردنى ئەم باسە سەرىشك بن و درېغىى نەكەن ، تكاشم لەو ھاوړى و كەسانەى تر كرووه كە ناويان ھاټووه يان پرىشكى ئەم باسە ئەيانگرېتەوه ، بە ھەلۆستېلكى (شەخسىي) لە قەلەمى نەدەن.

من تەنيا چمكىكى پرىاسكەكەم ھەلداوتەوه ، پىموايە كەسانىكى ترى بەتوانا و دلۆسۆز و بەئاگا و بەشدار لەو رپووداوه دلته زېنانه دا ھەن و ئەتوانن قەلەمى زانباريى خۇيان بخەنەگەر ، بەلام بۆ زيادتر رونكردنه وه ، نەك بۆ زيادتر شىواندن!

نوسىنى (پشتتاشان لە نىوان ئازار و بېدەنگىيدا) ھىچ پەيوەندىيەكى بە پەستىي و بېزارىي و ھەندى لايەنى ژيان و كەسايەتییەوه نيە ، وەك ئەو لە لاپەرە 4 ى نامىلكەكەيدا وەك سايكۆلۆجىك! بە خەيالى خۆى ئەو ھەلبەستنانەى يەك لەدواى يەك دارشتووہ ، بە بى ھىچ بەلگەيەكى ديارىيىكراو و سەرچاويەكى نوسراو و باوهرپىكراو.

لە سەرەتادا وام دانابوو كە بەراوردېكى رەخنەكانى بكەم بە گشتىي و بەگوږهرى ناوهرۆك و شىوازەكانيان ، بەلام ئەبىنم ھەردووكان بەربادن ، لەبەرئەوہى لە رپووداوهكاندا نەبووه و تەنانەت لە ولاتيشدا نەبووه ، بى زانباريى و بى ئەوہى لە حيزبەوه مافى ئەو ئەركەى پىدراپىت! بى ئەوہى ئامازەى بە سەرچاوه و بەلگەنامە كردبىت! خۆى لە خوڤنەر كرووه بە سورەى بەر لەشكر و حيزب و مېژوو!

نوسىنەكەى لە سنورى رەخنە لايداوه و كروويەتى بە ھېرش و (تۆلە) و تۆقاندن و سوکايەتییىكردن و شىواندن باسەكە و پىشىلكردى نەريت و رپىياز و پەپرەويى ناخۆى حيزبى شىوعى و لىدان و سەركوتكردى دەرپرېنى بىرورپاى ئازاد لەسەر سىياسەت و دروشم و ئەرك و تاكتىكى رۆژانەى حيزب لە لايەن ئەندامەكانىەوه و داكۆكئى ناپرواش ئەكات لەو كەس و لايەنانەى نازاريان بە حيزب گەياندووہ!

بۆ ھەر مەبەستىكى تايبەتییى خۆى و غەيرى خۆى بىت! خۆى كرووه بە مقاشى دەستى ئەو كەس و لايەنانەى كە كتیبەكەم پەر و باليانى ھەلپروسكاندووہ.

قەدەغە!

ناوبراۋ پىيى وايە قەدەغەيە و نابىيت و ناكريپت لەم رۆژەدا بەسەرھاتەكانى رابوردوومان بۆ نەوھەكانمان ئاشكرا بكەين! وەك لە لاپەرە (5) نامىلكەكەيدا ئەلپت: (دەبى سەرنجى ئەوھش بدرى كە دواى 15-16 ساك ناكريئ ھەر بە شىوھى پيشوو بنوسرى)، بە تايەبەتى كە لە نپوانى شىوعى و بەكيتييدا ئەو لاپەرە داخدارانە ھەلدارانەتەو، لە خەباتى ئايندەياندا پىكەوھ لە دژى دوژمن خوڻيان رژاوەو، لاپەرەى نوپى ھاوكارى و تەبايى كراونەتەو، گەيشتووينا تە قوئاغىكى دىكەو، راست نىيە برىنەكان بىنيناھە سوئو..).

بە برواى ئەو ئەبووايە نوسىنەكەم لەم سەردەمەدا بلاونەكردايەتەو، لەبەرئەوھى (ھاوپەيمانمان) لى ئەوروزپىت!

كاتى خوشى لە سەردەمى بەرەكەمان لەگەل بەعسا كە لە ھەفتەنامەى (الفكر الجديد) كارى ئەكرد، ئەيووت نابىت لەسەر رووداوەكانى رابوردوو بنوسين، حىزبى ھەلىفمان "بەعس" لى زوير ئەبىت!

پىموايە ئەبىت رووداوى مپژووبى لە ھەموو بارودۆخلكدا وەك خوئى بنوسرپتەو، مپژوو ئالوگۆرى پى ناكريپت و شەرم لە كەس ناكات و لە كەسپىش نابورپت. بەگۆپرەى را و بوچوونى خوڻەرانى (بشتاشان لە نپوان ئازار و بىدەنگىيدا)، ئەم باسە ئەك ھەر سودمەند بووھ بۆ ئەمپۆى حىزيمان، بەلكوو بۆ تەواوى حىزبەكانى بەرەى شەرى ئەو كاتەش (ئەگەر واقىعەى بن!) بەكەلكە، ئىتر شەپ و تىرۆركردن و باشقولگرتن لە بەكتر باوى نەماوھ و ئەبىت نەفرەتى لىبكرپت.

نازانم كام زانايە ئەلپت (ئەگەر لە نوسىنەكەت ئەترسىت، مەنوسە و ئەگەر نوسىشت مەترسە)، من ئەو رپگايەم گرتەبەر كە بنوسم. ئەبىنم شوڻەوارى ئەو

هه له و ناته واوييانه هه ماوه و بهرۆكى بهرنه داوين و مه رگه سات له دواى مه رگه سات ناوبه ناو سه ره له ئه داته وه و گه ليش باجه كهى ئه دات ، بۆيه ناچار بووم كه بنوسم.

له لاپه ره 4 دا له ژير ناونيشانى (ئايا راسته بيدهنگى له رووداوه كانى پشتناشان كراوه؟) ئه لپت : (سه ره تا پيوسته ئه وه بلپين كه نه ده بوو وشه ي "بيدهنگى" له ناونيشانى ناميلكه كه و باسه كاندا رهنگ بداته وه ، راست نيبه لاوانى ئه مه نه وه يه ي ئيسا وا تيبگه يه ندرى كه گوايه حزبى شيوعى له رووداوه كانى پشتناشان بيدهنگ بووه ... ، له شه شه مين كونگره ي حزبدا پوخته كه ي پرپاردراو خرايه ناو به لگه نامه كانى كونگره وه له ل 90 - 92 دا تو مار كراوه ..).

لي ره دا چه ند پرسياريك وه ك قارچك هه له ئه تو قن :

بوچى پيش 16 ساك پوخته ي رووداوه كه نه خرايه به رده م قاعيده ي حيزب و ريك خراوه كانيان و جه ماوه ر؟

بو له دواى 16 ساك خرايه ئه رشيفه وه؟

بو كه ي و بو كى له ئه رشيفدا دانراوه؟

ئه وه لاپه رانه ي 90 - 92 ، ئايا كتپيه؟ يان ئيزباريه؟ تا خو پنه ر و ليكۆلر به دوايدا بگه رپن!

ئايا كه س ده ستى ئه گاته ئه وه به لگه نامانه؟ يان ئه مه خو ي له خويدا ديزه به ده رخۆنه كرده!

هه لو پست چى بوو؟

ئايا ئه وه هه موو كاره ساته گه ورا نه ي پشتناشان و ئه وه هه موو شه هيدانه ، به ته نيا به دوو سى لاپه ره ي ئه رشيف كو تا ييان پيهات؟

ئه بووايه پوخته ي پرپار ، ئه گه ر له سنوريكى تا يبه تيبيشدا بووايه ، بلا و بكرايه ته وه . من له و پرپرايه دام كه ئه وه بو خو شى ده ستى ناگاته ئه وه (پوخته ي پرپرايه ، ئه گينا

هر هېچ نه بښت دوو لاپهړه یی ټو (پوخته یه ی) بو ټه نوسینه وه!
ټه بووايه بښه نگی له که موکوری و ناھوشیاری هه یټه تی بهرپرسیار نه کرایه!
ته نانه ت لومه ی که مترخه مییشیان لی نه کراوه دهرباره ی هوکار و ټه نجامی ټو
سه رگه رانییه!

ټایا ټه مه شارده وه و بښه نگی نیه له قاعیده ی حیزب و جه ماوهری تینووی
زانباری دهرباره ی کون و که له بهر و هوپه کانی شهر و به یه کدادانه کانی لایه نه کانی
جولانه وه ی رزگارییخوازی گه له که مان؟

بوچی باسی ټم به سه رها ته له کونگره ی 4 دا نه کرا که له مانگی 11 ی 1985 دا
گیرا و هپشتا له گه رمه ی شهر دا بووین له گه ک (ینک) دا؟
خو بارودوخه که له بار بوو بو پیا دا چوونه وه و تاوتویکردنی هه لویست له مه سه له ی
بشتناشان ، ټایا ټه مه پی ناوتریت بښه نگی؟

باشتر ټه بوو که ”پوخته“ ی برپاره که ی له ټه رشیف دهر بھینایه و له نامیلکه که یدا
بلاوی بگردایه ته وه!

لیدوان له هه له و ناته واوییه کان به ته نیا ، به بی هه لویست و لیپرسینه وه و
چاره سه رکردن ، بهس نیه و ناشبښته ټه زمون و عیبره ت که له داهاتوودا دووباره
نه بنه وه ، هر وه ک بوونه وه و به م روظنگاره ش که م یان زور به پله ی جوراوجور
سه ره له ټه دهنه وه .

له پیسه کیه که ی نامیلکه که یدا ټه لیت: (به لام له بهر ټه وه ی وه لامه که ی من دریزتر
بوو، له ریگای کوردستاندا جیگای نه ده بووه، دواخراو به باش زانرا که لیرده بلاو
بکرپته وه، چونکه دیسان ټو باسانه ش له سه ر به کیتی نووسه رانی کورد میژویین و
راست نییه لییان بښه ننگ بین، هیوادارم له م دوو نووسینه دا نیشانم پیکابی و دوو برای
ره خنه لیگیراو دلگران نه بن..).

ناوبراو ټاگاداری ټه وه نیه که ریگای کوردستان ریگای به پالپوهه نراوه کانی تریش

نەداوۋە خامەي خۇيان تاۋبەدەن بە تەكلىفى ئەم و ئەو ، لەبەرئەوۋەي باسەكەي پشنتاشان برىتتە لە لىدوانىكى مەوزوعىيانە و داکۆكيبە لە حىزب و پىشمەرگە .
 مەن باسى كەمترخەمىي و ناھۇشيارىي و لىنەھاتوۋىي و لاۋازىي ھەستى چىنايەتتەم
 كرەوۋە كە بوۋە مايەي رشتنى خوۋىنى ھاورپىيانى دىل و تالانىي و سوکايەتەي بە
 خوشكان و تەرمى شەھىدانمان .

نوسىنەكەم برىتتە لە رىسواكردى رىپبازى شەپرى نەفرەتلىكرەۋى كوردكوژىي و
 پوچەلكردنەوۋەي نوسىنەكانى ئەو نوسەرەنە كە واقىيەي ئەو رووداۋانەيان پىشپىل كرەوۋە
 و بە چەۋاشەيى بلاۋيان كرەوۋەتەوۋە . بە داخەوۋە ناۋروايش بۇ ھەر مەبەستىك بىت پىر
 بە دل لە نامىلكەكەيدا داکۆكيبە لەو كەس و لايەنەنە ئەكات ، ئىتر رىگىي كوردستان
 بە چ لۇجىكىك نوسىنەكەي بۇ بلاۋبكاتەوۋە !

ھەلۋىستى رىگىي كوردستان بە جىپە و رىگىي نەداوۋە بە كەسانىك ئەو باسانە بكنە
 ھۆيەك بۇ بەرژەۋەندى تايەبەتتەي خۇيان لەم رۆژگارەدا ، ھەر وەك ئەو دور لە
 خواست و ھەلۋىستى رىگىي كوردستان و حىزبەوۋە ، كرەوۋىيەتەي بە ھۆيەك بۇ مەرامى
 تايەبەتتەي خۇي كە ئەبوۋايە نەپكرەدەيە و خۇي توشى ژانەسەر نەكرەدەيە .

ئەبوۋايە !

لە لاپەرە 7 دا ئەللىت : (نووسەر دۋاي پتر لە 15 سال لە رووداۋەكە دەللى "ئەبوۋايە"
 ئەمە بىكرەيە و "ئەبوۋايە" ئەو نەكرەيە !... جا ئايا نابى سەرنجى ھۆكارە جۇربە
 جۇرەكانى شەپرى ناوخۇيى بدرى؟ ناكۆكيبەكانى ناۋ رىزەكانى گەل بە "ئەبوۋايە"
 چارەسەر دەكرى؟).

بەللى .. ئەم "ئەبوۋايەنە" لە پىش 15 سالدا "ئەبىت" بوون ، بۇ نمونە :
 1 - لە 15-5-1983دا بە ھاورپى عومەرى مامە شىخەم راپگەيانە ، ھەر وەك لە

کتیبه که مدام هاتوو ، "ئه بیټ" به خۆماندا بچینهوه له باری عهسکه ریی ، فیکریی ، مهعنهوی ، ماندووی ، بیشتیوانیی ، بیجیگا و ریگا و.. تد ، ئهوسا بیر له تۆله بکهینهوه ، شه ری پشتتاشانی به کهم سهلماندی که تهنانهت هیزهکانی مهلبه ندهکانی خۆشمان نه هاتن به هانامانهوه!

ئه مپۆش به گوپرهی ریژمانی کوردیی بهو (کرداره رابوردوو) ئهوتریټ "ئه بووایه" به بی دیراسه و پیدادچوونهوه به که هه موو هۆیهکانی تیکشکانی پیشوو ، فه رمانی شه ری پشتتاشانی دووهم نه درایه!

لهو کۆبوونهوهیهی ئه و 12 ئه ندامه ی ل.م و م.س له 24-5-1983 له گوندی (سیلوی) ی رۆژه لاتی کوردستان⁽¹⁾ ، برپاری شه ریکی تری دۆراو درا و تییه لچوونهوهیه کی نوئ دووباره بووهوه و سی سالی تری خایاند و ژماره ی شه هیدانمان گه یشته نزیکه 90 هاوری! نه تۆله مان کردهوه و نه سه رکه وتنمان به دهسته ئینا! ئه مپۆ ئهوتریټ "ئه بووایه" به بی دیراسه و به دهستی به تالهوه برپاری شه ری پشتتاشانی دووهمی دۆراو نه درایه!

بوچی درا و هوی چی بوو؟ خوینی ئه و شه هیدانه له ئه ستوی کییه؟ ئایا برپاری سیلوی عادیلانه و له جیی خۆیدا بوو؟

له بهر ئه وهی سه رگهردانیی له دوا بوو ، "ئه بووایه" چاوپۆشیی له و هه له سه رگهردانییه نه کرایه و "ئه بووایه" لیپرسینهوه له بهر پرسیاران بکرایه!

2- له گه رانه وه ماندا له سه ری جاسوسان ، له راگرتنی هیرش (پدک) به رابه رایه تی هه سو میرخان ژاژۆکیی ره حمه تی ، بو گرتنی باره گای (ینک) له ناوزه نگ له رۆژی 13-2-1983 دا ، به ریکه وت له نزیکه ناوزه نگ توشمان بوو به توشی چه ند عه ره بیکه وه که به هاوڕییه تی چه ند پیشمه رگه یه کی یه کیه تی به ره و قه لادیی که وتبوونه ری ، یاش ماندوونه بوونکردن له به کتر ، به عه ره بییه کی زا راهی عیراقیی پرسیاریان لیکردین که ئیمه پیشمه رگه ی کیین؟ ئیمه ش (هاوڕییان مه حمود فه قی

خدر ، سه‌لیمه‌سور ، هه‌مزه‌سور و قادر ره‌شید) بووین ، وتمان پێشمه‌رگه‌ی حیزبی شیوعی عێراقین ، ئینجا ئیمه لیمان پرسین ئیوه چ کاره‌ن؟ وتیان وه‌فدی فه‌له‌ستینین و لای مام جه‌لال بووین! پێمان وتن ئیوه عێراقیین و به‌ زاراوه‌که‌تاندا دباره!

ئه‌مانه وه‌فدی به‌عس بوون و هاتبوون بۆ لای یه‌کیه‌تی ، رۆژه‌که‌ی زۆر سارد و توش بوو به‌فریکی زۆر باریبوو ، هه‌ر ئه‌شباری ، ئه‌وانیش خواخوایان بوو زووتر قورتار ببن له‌و ئاشکرا بوونه‌یان ، ئیتر زۆر به‌ په‌له‌ به‌ره‌وه‌ قه‌لادزی که‌وتنه‌ ری.

له‌پاشان چاومان که‌وت به‌ کاک جه‌مال هه‌کیم ، پرسیارمان لیکرد ، وتی (ئا.. ئا.. ئه‌وانه نوێنه‌ری یاسر عه‌ره‌فات بوون!) ، باسه‌که‌ی گۆری و وتی با بیینه‌وه‌ سه‌ر باسه‌کانی خۆمان ، ئه‌و یارمه‌تییه‌ی ئیوه له‌ سه‌ری جاسوسان ، سه‌رکه‌وتنیکی میژوویی بوو بۆ ئیمه ، "ئه‌بیّت" له‌به‌ر چاومان بیّت. ئیمه‌ش وتمان "ئه‌بیّت" ئیوه‌ش وا بن له‌ هاوکارییاندا.

ئه‌مڕۆ ئه‌وتریّت "ئه‌بووایه" (بنک) پێزانینی هه‌بووایه و ئه‌و خوینه‌ی له‌ پشتتاشاندا نه‌پشتایه!

هه‌والی ئه‌م به‌عسیانه‌مان به‌ په‌له‌ گه‌یانده‌ سه‌رکرده‌یه‌تی حیزب له‌ پشتتاشان ، هێشتا ته‌نیا چه‌ند رۆژیک تیپه‌ر بوو به‌سه‌ر به‌ره‌ دوو قۆلییه‌که‌ی نیوان یه‌کیه‌تی و حیزبی شیوعیدا له‌ 6-2-983 له‌ نازه‌نگ ، "ئه‌بووایه" حیزب به‌ئاگا "بووایه!" ئه‌بوسه‌رباز ئه‌لیت: (به‌لام هه‌ر له‌و کاته‌دا که‌ ریکه‌وتنه‌که‌یان له‌گه‌ڵ ئیمه‌دا ئیمزاکرد ، هاتوچۆ و په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ڵ رۆژیمدا هه‌بوو ، رۆژی 3-2-1983 رۆژیک به‌ر له‌ گه‌یشتنی ئیمه بۆ نیوزه‌نگ، هاوڕی (أبو شوان) له‌ نیوان شینی و نیوزه‌نگدا تووشی وه‌فدیکی حکومه‌تی عێراق ده‌بی که‌ براده‌رانی یه‌کیته‌ی به‌ره‌وه‌ قه‌لادزی به‌رپیان کردون و براده‌رانی یه‌کیته‌ی گووتووایه‌ ئه‌وانه نوێنه‌ری ریکخراوه‌ فه‌له‌ستینیه‌کانن بۆ لای مام جه‌لال هاتوون. به‌لام (أبو شوان) گوئی لیبوون که‌ به‌ عه‌ره‌بی زاراوه‌ی عێراق قسه‌یان کردووه‌...).

(2)

کاتیڭ سەرکردەکانی حیزب زانییان که له نیوان یەکیەتی و رژیمی فاشیستی بەغدا پەیوەندیی هەیه ، "ئەبووایە" بە پێی پێویست ھۆشیار بوونایە!

3 - کاتیڭ گەشتینە ئەشکەوتی ھەزار ئەستون لە سورین ، بۆ بەردانی نەوشیروان مستەفا ، پێکەوێ دانیشتین و پیمان راگەیاندا: ئێمە بۆ بەردانی بەرپزێت ھاتووین و "ئەبێت" لەگەڵ خۆمان بتەبەینەو ، ئەمڕۆ حیزبمان بەرپرسیاری چارەنوسی بەرپزێتە ، تۆ لێرە مێوانیکی ئازیزی لای حیزبمان.

جا لێرەدا بە تێپەرپوونی (سالانیکی زۆر) ، ئەو "ئەبێت"ە بوو بە "ئەبووایە" نەوشیروان مستەفا وەک مێوانیکی ئازیز لە لای حیزب راپنەکردایە و حیزبەکەشمانی شەرمەزاری (حسک) نەکردایە! ئێمە نەئەگەر پەینەو تا بەرماننەدایە و ئیستاشی لەگەڵدا بێت ، کەس لەو برۆایەدا نەبوو کە برادەرانی حسک نەوشیروانیان لە بارەگای ئێمەدا بکوشتایە!

نەوشیروان وتی ئەگەر بەریاننەدام ، ئێسە بەجێم مەھیڵن ، پیمان وت بەبێ تۆ ناگەرپێنەو.

4 - لە مانگی یەکی 1983 دا لە ناوزەنگەو لەگەڵ دوو ھەقالی حیزبی سۆشیالیستی کوردستانی تورکیا بەرەو پشتتاشان کەوتینە رێ بۆ پەیوەندییکردنیان لەگەڵ سەرکردایەتی حیزبماندا.

لەگەڵ ھاوڕێ کەریم ئەحمەد دانیشتن ، منیش بەشدار بووم ، ئەو دوو ھەقَالَ ھەتیان: ھەقَالَ کەریم ئەم ھێزە ئێو لێرە ھێزێکی پەککەوتەییە و شەرکەر نین ، "ئەبێت" بە زووبی چارەسەریکی خۆتان بکەن ، ئەمانە ھێزێکی بەرگر نین ، نە لە خۆیان و نە لە ئێو!

جا ئەو دوو برادەرە بۆ وایان وت و ھۆی چی بوو؟ لە (پشتتاشان لە نیوان ئازار و بێدەنگیدا) ھۆیکەیی باسکراو.

ھاوڕێ کەریم وەلامی نەبوو ، بەلام دیاربوو ئەو کارە لە دەسلاتی مەکتەبی

عەسكەرييدا بوو ، مەكتەبى عەسكەرييشمان ويران و بى ديسپلين و بيسەروبوەر بوو .
 ئەوئەندەى نەخايند تيبينيهكانيان هاتەدى ! ئەمپۆ بەو "ئەبيت" سە ئەوتريت
 "ئەبووايه" سەركرده سياسى و عەسكەرييهكانمان ھوشيار و چالاک و بە پي پيوست
 بوونايە ، "ئەبووايه" ئەو تيبينيانەيان فرامۆش نەكردايە ! "ئەبووايه" سەركردهكانمان
 لە سەنگەرى شەردا بوونايە و بارەگايان "بەجپنەھيشتايە" كە هيشتا پيشمەرگە لە
 گۆرەپانى شەردا "بوو" .

ئەمە وەلامپكى كورتى بۆجى "ئەبووايه" كان بوو ، ئيتەر نازانم بۆجى ئەم ئەبووايانەى
 يەك لەدواى يەك جوتباقيە كردوو؟

هەلبژاردنى پشتتاشان

لە لاپەرە 7 دا ئەلپت : (جا ئايا ناوچەى پشتتاشان چۆن و بۆجى هەلبژيردا كە
 ببپتە بنكەى سەركردابه تى حزب؟!).

لە لاپەرە 7 ى (پشتتاشان لە نيوان نازار و بيدهنگييدا) بە تير و تەسەلىي نو سراوہ
 چۆن و بۆجى .

بەلام ئەو ئەيەويپت بيسەلمپنپت كە پشتتاشان جيگايەكى گونجاو بووہ !

زۆر بە دەگمەن رپكئەكەويپت كە رەخنەگريك ، رەخنە لە نوسينيك بگريپت و بە دواى
 دوكيومپنندا نەگەرپت ! بيەويپت و نەيەويپت گرفتى بۆ پەيدا ئەبپت .

كاك عەبدولاي مەلا فەرەج (مەلا عەلى) لە نامەكەيدا (بۆ نوسەر) بە ميژووى 21-

10-2000 دەربارەى (پشتتاشان لە نيوان نازار و بيدهنگييدا) ئەلپت : (بۆ

دەستنيشانكردى پشتتاشان ئەبوسەرباز و ئارا خاچادۆر و مەلاعەلى نەبوون ، ھەر وەك

لە كتيپەكەدا هاتووہ ! بەلكوو مەلا عەلى و ئازاد بەروارىي و كاك موحسين و دوو

پيشمەرگەى تر بووين . من ئەندامى مەكتەبى عەسكەرىي بووم ، ئەبو سەرباز لەوئى

نەبوو ، لەپاش بېنېنى پشتتاشان بە ئەبوعامل و عومەرى مامەشېخەمان وت ئەو جېگايە بە كەلكى بارەگای سەرکردايەتى نايەت ، ئەبوعامل پېى وتين ، ئەگەر حكومەتى بە عس ئەو جېگايەى بە دەستەوہ بووايە ، ئەيكرده (كولييهى ئەركان)! منيش پېم وت ئەگەر پشتتاشان بكەنە بارەگا ئەوا ئيوە دەيكەنە گۆرستانىك بۆ شيوەيەكان و تاهەتايە ئيوەش بۆ ميژوو بەرپرسيار دەبن ...). ھەرەھا ئەلپت : (كاك فاتيح رەسولپش رەئى وا بوو پشتتاشان جېگايەكى باش نيە... ئەوہش ئەنجامەكەى بوو كە بووہ داستانىكى خويناويى لە ميژووى تيگۆشانى حيزبى شيوعى عيراقدا...، لە دوایيدا مەكتەبى عەسكەرىي نوپيان دانا لە ئارا خاچادۆر و ئەبوعەواتف و كاك بەھادين نوری و ئيمەشيان لآبرد ، لەبەرئەوہى لە ل.م نەبووين ، ئەمانە ھەرسىكيان زانيارىي عەسكەرييان نەبوو ، ئارا خاچادۆر وتى من شارەزاپيم لە سەنديكاي كرىكاراندا ھەيە ، بەلام فرم بەسەر عەسكەرييەوہ نيە)! ليرەدا پرسيارىك لە جەلال ئەكەم : بۆچى تا ئىستاش بە بىئاگايى داکۆكيى لەو ھەلە پر لە سەرگەردانىيە ئەكات و ئەو گواستەنەوہيە بە بيانوى گوشارى سوپاي ئيرانەوہ بە راست و دروست ئەخەملپنپت؟ ئەى بۆچى يەكەيتى نىشتەمانىي ناوژەنگى چۆلنەکرد و لە شەپشدا بوون لەگەل ئيران و بەرەى (جود)دا؟ ھەر لەو سنورە و لەو ناوچەيەى ئيمەشدا مانەوہ؟ ئيتەر ليرەوہ ھەلھاتن بووہ پيشەمان و بە بالامان برآ لە ناوچە شاخاويەكاندا تا ئەنفالەكان لە سالى 1988دا.

تۆلەى شەھيدان!

لە لاپەرە 12 دا دەربارەى ئەو ھاورپى عەرەبانەى كە بە دىليى شەھيد کران ، ئەلپت : (رووداوەكانيش سەلمانديان كە زۆرەيان نەترسانەو تا دوا فيشەك شەپريان

کردبوو، هه ندىكى شيان شه هيد كران).

مه به ستى لهم (ئه تپو حه) بهى ئه وه به كه ئه به و پت شه رعيه ت بدات به به كيه تى كه
ئو شيو عيانه به دىلى نه كوژراون ، به لكوو له شه ردا كوژراون!
ئمه له خويدا تاوانه به واقعيه تى ئه و رووداوانه و پاكانه به كى خه ستوخولله بو
(ينك) و دريغيش له خوينا ئه و شه هيدانه!
ئو له و رووداوه دا نه بووه و بيئاگابه! ئه بپت بوچ مه به ستيك تفهنگ به تاريكييه وه
بنيت و بوچ به رژه وه ندىك فتواى وا بدات؟
بو زانبارى .. زوربهى زورى ئه و هاوړپيانه مان له به رگرى له شه ره كاندا شه هيد
نه بوون ، به لكوو به دىلى تى كه وتنه ده ست چه كداره كانى به كيه تى نيشتمانى و
به كه به كه و به كومله ئه يانكوشتن!

ئهمرو زه ماوهند ئه گيرين

كاك فازيل كه ريم ئه حمه د (جه عفه ر) ، له چيروكى (ئهمرو زه ماوهند ئه گيرين) دا
ئهلپت: ((شپرو) به كه به كه به ده ستي خو دىله كانى ده كوشت).⁽³⁾
ئهم به رپزه له نزيكه وه ئاگادارى رووداوه كان بووه و خو دى له ناوېشاندا بووه ، له و
چيروكه واقعييه دا ئهلپت: (دىله شيو عيه كان ، ده يانگوت ئيمه تازه گه يشتوين و
چه كمان پى نه دراوه و له شه رپشدا به دىل نه گيراوين ، ئيتربو به ناهق ئه مان
كوژن! ...؟)، (شپرو) به وه لامه يان قايل نه بوو ، پى ئه وتن هه ر له به ره وه ئه تان
كوژم چونكه ئيوه هاتونته خاكى ئيمه وه ، له گه گه هاژه دى ده سترپى گوله ، ديوار و
ئهردى ژوره كه سوور هه لگه را به خويناين).⁽⁴⁾
ئه بوسه ربازش ئهلپت: (ئو پيشمه رگانه لى له پشت ئاشاندا هه مانه (جگه له
هاوړپيانى پشده رو تاك و ته راي تر) هيزى شه ركه ر نين و زوربه يان تازه له دهره وه

هاتوون بۆ پېشمەرگايەتى ، شارەزاي ناوچەكەنين... (5).

ئەم دانپيادانانەى ئەبوسەرباز گەورەترين ھەلەى مەكتەبى عەسكەرىي ئاشكرا ئەكات لە ھەشارەزايى و پانەھيئانى پېشمەرگە لە بەرگريى لە خۇيان و لە ھيئرشى دوزمن. ئيتير بە كام لۆجيكەو بە پېچەوانەى راي ھەموو ئەوانەى لە پشتتاشان بوون ئەلپت: (رووداوەكانيش سەلمانديان كە زۆربەيان نەترسانەو تا دوا فيشەك شەپيان كەردبوو..)!

ھەرەھا لە لاپەرە 9 دا ئەلپت: (خەلکى گەلپك لە گوندەکانى ئەو ناوچەيەو نزيكى، سەر بەحزين و ئيستا لە ئوردوگا زۆرەملپكان دەژين و، ئەگەر بزائن ھيئزى حزب لە ناوچەكەدايە دوور نيبە زۆريان بگەرپنەو).

ئاخۇ بەو بېئاگاييەى خۇيەو بەسى چ سەردەميك ئەكات! ئەو كاتەى بارەگاي حيزب لە پشتتاشان و قەرناقاو و ئاشقولكە بوو ، تاكە دۆستپيمان لەوئى نەبوو ، ئەو چەند مالمەى كە تا ئەو كاتەش لەوئى بوون ، سەر بە يەكپەتى و پياوى بەعس بوون. ئەوانە زۆر ئازاريان دايين ، رۆژانە دەنگوباسى ئيمەيان ئەگەياندە دوزمن ، يەكپك لە ھويە سەرەكپيەکانى تپكشكاندەكەمان بېجەماوەرپيمان بوو! دوزمن زانبارپيەكى زۆرى ھەبوو لەسەرمان لە پشتتاشاندا.

بېكەس بووين ، شارەزاي ناوچەكە نەبووين ، كەسانپك ھەن نايانەوئپت ئەم راستپيانە بۆ نەوہكانمان بەرکپنين.

ئەمە بەسەرھاتمان بوو و بەبى رتوش و ئەبپت بە ئەمانەتیشەو بەينوسين و راپبگەيەنين ، بۆ ئەوہى لە داھاتوودا كەلکى لپوہرپگرين.

رپگەونە!

لە لاپەرە 13 دا ئەلپت: (...دەميك بوو ئەركى مەفرەزەكە تەواو ببوو. ئەبوو شوان-

يش خۇي ھەر لە رېڭخراوى حزبىي ھەرېم كارى دەکردو، ئەو كاتە بۇ رېڭەونەى
ئەركى مەفرەزەكەو، بۇ پەيوەندى لەگەڭ سەركردايەتیی بەكئیتی لە نۆكان مابووهو،
كاتى بانگ كردنەوہى درەنگ بوو، وەك گوترا ئەركى مەفرەزەكە كۆتایی ھاتبوو..).

ناوبراو راست ناكات ، ھەرچەندە من ئەندامى ھەرېم بووم ، بەلام لە مئىژ بوو لە
رېڭخراوى ھەرېم كارم نەئەكرد ، ئەمەش ئەركەكانم بوو :

1 - پەيوەندىيم بە م.س - ھو ھەبوو ، لەو ھويئيشيش لئىپرسراوى بەشى چاپەمەنى
(م.ل) بووم.

2 - سەريەشتكارى عەسكەرىي لقى پشدر بووم ، بارەگاھەيان لە سونئ و رەزگە
بوو.

3 - لئىپرسراوى ئەو لقە عەسكەرىيە بووم كە لە نۆكان بوو ، پەيوەندىي رۆژانەم
ھەبوو لەگەڭ م.س لە رېڭاى (بئىسىمى بەكئەتئىيەوہ!) بە شىفرەى تابىەتئىي
حيزيمان و ئەركەكانمان كەم نەبوو.

4 - نوئىنەرى حيزب بووم لە پەيوەندىي رۆژانە لەگەڭ سەركردايەتى بەكئەتى لە
ناوزەنگ.

5 - بارەگاھەمان بنكەيەك بوو بۇ ھاتوچۆى پئشمەرگە و پۆست و كرىنى كەلوپەل و
دەرمان و تەقەمەنى و گۆرپىنەوہى پارە لە بازارى قاسمەرەش.

ئىمە لەوانە زىادتر ھىچ ئەركئىكى نھئىنى ترمان لە حيزبەوہ پئنەسىپرا بوو! بەلام
ئەو ئەيەوئيت گومان پەيدابكات لای لايەنەكان و خوئىنەر و ھىچى تر و بە قەلئبىي
لەو ئەركانەى ئىمە تئىگەيشتووہ و ئەيەوئيت واى پئشانبدات كە ئىمە بە پلان و
بەرنامەيەكى خۇئامادەكارىي و (جاسوسىي) بەسەر بەكئەتئىيەوہ لەوئى مابووئىنەوہ!
ئەوہش دورە لە راستىيەوہ.

ئاخۇ ئەبئيت كرىنى خواردەمەنى چ نھئىنيەكى تئادابئيت؟ بۇ نموونە ، برادەرئىكمان
كرپارى بنكەكەمان بوو ، رۆژئىك ولاخئىكى باركردووہ و لە بازارى قاسمەرەشەوہ

دیتھوہ بہرہو بنکہ ، لہ ریگا پیشمہرگہ لیئی ئہ پرسن ہاوری . . بارہ کہت چییہ؟ . .
ئہ لیت حیزب ئہ یزانیت! . . ئہ وانیش پیئی ئہ لین خوات بیئ ئہ و تا بہ تاتہ کان
بہ کہ یہ کہ ئہ کہ ونہ خوری!

بہ لی . . برالہش لہ دوی ئہ و ہموو سالہ شہوہ ، ہیشتا ہر وک ئہ و ہاورییہ
بیرئہ کاتہ وہ! وا پیشانئہ دات کہ گویہ ئہ و لہ دہرہوی ولاتیش بووہ و ئاگاداریش
بووہ لہ ئہرک و ہلسوکہ وتی ئہ و مہ فرہزہ یہ مان لہ نۆکان!

باوہرناکہم سکر تیری گشتیی حیزبیش ئہ و بہ خوی رہوا ببینیت ، بیئ ئہ و ہی لہوی
بووییت و بہ بی دباری کردنی سہرچاوی ہوا ل ، فتوی وا بدات .

پہ یوہ ندیی بہرہیی لہ گہ ل یہ کیہ تی نیشتمانیی (لہ 6 ی شوباتی 1983 دا) ، لہ و
رؤژانہ دا کۆتایی پیئ نہ ہاتبوو ، کشانہ و ہمان لہ نۆکان بہ و کتوپرییہ بہ بریاری
مہکتہ بی عسکریی بوو ، لہ (پشتتاشان لہ نیوان ئازار و بیدہنگییدا) لہ لایہرہ
13 دا باسکراوہ .

ہرہوہا ئہ بوسہرباز ئہ لیت : (پیشتیش کہ لہ ہولیر ہیئرش کرایہ سہر
مہ لہ بندہ کی یہ کیٹی ، ئیمہ ہاوری (ابو شوان) و (سہید باقی) مان ئاگادار کردہ وہ ،
کہ بنکہ کی نۆکان داخہن و زوو خویان بگہیننہ پشتتاشان و لہ کاتی خۆیدا
گہ یشتن). (6)

ئہ مہ باسی ئہ و نامہ یی ئہ بوفاروقہ بۆ قادر رەشید و باسی ہوئی ئہ و کشانہ و ہیمان
ئہ کات بہ و بہ پہلہ یی و نہینییہ کہ پہ یوہ ندیی بہ و پہ لامارہی (جود) وہ ہہ بوو ،
ہیزہکانی حیزبیش لہ گہ لیان بوون بۆ پہ لاماردانی یہ کیہ تی لہ بالیسان .

ہرہوہا ئہ بوسہرباز ئہ لیت : (بالیسان نہ شگیرابایہ یہ کیٹی ہیئرشہ کی پشت
تاشانی ہر دہ کرد . بہ لام ئہ گہر بالیسان نہ گیرابایہ ، ئہ وا نہوشیروان و ہیزہ کی
یہ کہم جار دہ چوونہ ئہ وی و ہیئرشہ کی پشتتاشان رہنگہ چہ ند رۆژلیک
دواخرا بایہ). (7)

ئەبووايە ئەبومەحمود ئەم دۇكيومىنتانەى بخويىندا يەتەوہ. لە لايەك سوپاسى كۆمەكى ئەبوسەرباز ئەكات و لەلايەكى تر بە پيچەوانەى نوسينەكانى ئەوہوہ مىلى ناوہ.

دلىنام سەريان لىشىواندوہ! لە پشتتاشان هاوړى عومەر وتى بۆيە داوامان لىكردن كە بەپەلە نۇكان چۆل بكەن ، بۆ ئەوہى يەكپەتەى لە ناكاوړىكدا پەلامارتان نەدەن و بتانگرن.

كاتىكىش كە بە دىلىى ، ئىمە (هاوړى كەرىم ئەحمەد ، ئەبوسەرباز و قادر رەشىد)يان هينا بۆ ناوزەنگ ، مام جەلال لەگەلمان دانىشت ، پووى كرده هاوړى كەرىم و وتى (مامۆستا كەرىم ، ئىپوہ واتان ئەزانى ئىمە لىرە لە تۆلەى هيرشەكەتان لەگەل هيزەكانى بەرەى جود بۆ لىدانى هيزەكانى ئىمە لە باليسان ، لە كاتىكدا هەردوو لامان لە بەرەيەكى دوو قۆلىيدا بووين ، قادر رەشىدمان ئەگرت! ئىمە كاتىك كە زانيمان خۆى و برادەرەكانى بە نەپنى ناوچەكەيان چۆلكرد ، ئىتر وامان دانا ئىپوہ هيرش ئەكەنە سەرمان!).

ئەگەر كەسپىك خۆى لەناو رووداوەكاندا نەبوو بىت ، باشتەر وايە كە خۆى لەو بوارە نەدات ، يان ئەو برادەرەكانى كۆمەكەيان كرددوہ! وەك خۆى باسى كرددوون و سوپاسيشيان ئەكات و لە رووداوەكانىشدا بوون ، ئەبووايە ئەوان خۆيان لەو بارەيەوہ دەستپيشخەرييان بكردايە.

لە لاپەرە 14دا ئەلپت: (... ئايا لە پاى چى ئەو تاوانە گەورەيە دەخاتە سەر حزب؟ ئايا حزب دۆستايەتیی خۆى لەگەل يەكپەتەى تىكدا يان بە پيچەوانەوہ؟! كى هيرشى برده سەر پشتتاشان و كى راى كرد بۆ وتوويزو ريككەوتن لەگەل رزىم؟!).

وہلامى ئەم پرسيارانە لە كتيپەكەى پشتتاشان ، لاپەرە 30 دا هەيە ، بەلام ديارە بازىداوہ بە سەريدا ، ئەبوسەرباز ئەلپت: (رۆژى 28ى نيسان هاوړى (ابو حكمت)

بروسكەيەكى تىرى بۇ ئاردين و نووسىبووى: برادەرانى (جود) سى قۆلى سبەينى
پەلامارى (ينك) دەدەن ، ئىمە چ بکەين؟ بەشداربين يا نە؟ ۋەلاممان بدەنەوہ.
ئىمەش ۋەلاممان دانەوہ کہ خۇتان سەرکردايەتى مەلبەندى ھەولئىر بىرپارىدەن و
کارەکہ لای خۇتانە. شەوى 29/28 نىسان 1983 ھىزەکانى جود پەلامارى بارەگای
(ينك) يان داو بە ئاسانى دەستيان بەسەر مەلبەندى باليساندا گرت.)⁸

ئايا ئەم ھەلوئىستە ھاسەنگ بوو لەگەل ئەو پەيوەندىيە دوو قۆلئىيەى لەگەل
يەکیەتى نىشتمانىيدا ھەبوو؟ ئايا ئەمە ھەلەيەكى سياسى و عەسکەرىي نەبوو؟ کىن
ئەوانەى بەرپرسيارن؟ ئەم گۆرانکاریيە کتوپرپىيە لە سياسەتى حيزبدا! ھۆى چى
بوو؟ تۆ بلئى لە ئەنجامى گوشارى بەرەى (جود) ۋە نەبووبئت! يان سەرکئىشىي
کادىرى عەسکەرىي حزب نەبووبئت!

بۇ ئەوہى لەئزىر گوشارى ئەم لايەن و ئەو لايەن ، ئەم کادىرى سەررپۆ و ئەو
کادىرى خۇبەدەستەوہدەر رزگارمان ببئت ، ئەبئت پياداچوونەوہ و ھەلوئىست
ھەبئت.

من تا ئەمرو ئەندامئىكى 52 سالى تەمەنى حيزبى شىوعىم ، تاوانم بەرامبەر بە
حيزبەکەم نەکردوہ ، لە کتئىبەکەمدا زۆر بە رونىي داکۆکىيم لە حيزب کردوہ ،
رەخنەکانى من ھەلە و کەمترخەمىي چەند لئىرسراوئىک ئەگرئتەوہ و ئەویش بە کفر
نازانم.

لە شەرى ئىوان حيزب و يەکیەتيدا زيادتر لە نەوہد ھاورپئمان بە فيرپۆ شەھيد
بوون! ئەبئت بە مەزوعىيانە و بە ھاوبەشىي قاعىدەى حيزب دەستنىشانى ھەموو
ھۆکارەکانى ئەو مەرگەساتانە بکړئت! ئەک بە خەيالئى يەک دوو سەرکردە و کادىر و
بەس! کەسى ترىش بۆى نەبئت ناوى ئەو رۆزگارانە ببات ، نە بە چاک و نە بە
خراب!

ئەم ھاتوھوارەى ئەو بۇ حوسەينە! يان بۇ ھەرىسەکە؟ يان بۇ ئەو چەند

برادریه‌تی که پریشکی ئەو باسه هەلی پروسکاندوون و ئەمیش خۆی کردوو بە سورە‌ی بەر لەشکر و مقاشی دەستیان و بە پەرۆشەویە که دەربازیان بکات لەو بەرپرسانیاریەیان لەو کارەساتانەدا که توشی حیزبیان کرد .
 ئەوانی کردوو بە حیزب و میژوو ، خۆشی کردوو بە زمانحالیان و ئەهلی کوتەک ، شمشیر و پۆلیسی حیزب و بەلکوو بەرژەوندەکانی خۆی پێیان بەیننیتە دی .

نکۆلیی

لە لاپەرە 15دا هەر وهك هەنگی لە داردا دۆزیبیتەوه ، ئەلّیت : (...ئەمەش راست نیەو، هاوڕێ عەشتار شەهید نەکراوە).

سەیرە .. من لە کتیبەکه‌مدا لێم تێکچوو و بە هەلە ناوی ئەو خوشکەم نوسیوه و بە شەهیدم داناو ، بەلام برالە هەلەکه راست ناکاتەوه و نالّیت ئەو نەبووه و یەکیکی تر بووه ! بەلکوو هەر نکۆلیی لە شەهید بوونەکش ئەکات و بۆ هەر مەبەستێک بێت نالّیت ئەو خوشکە شەهیده (عەمیده عزبی حالوب – ئەحلام) بوو؟

ئەیه‌وئیت ئەوه بیۆشیت که خوشکانمان بە دیلیی و زیندوویی گوللەباران کراون و پەنجەیان براوەتەوه لەپیناوی دزینی ئەلقە‌ی پەنجەکانیاندا!

کۆیلە

دەربارە‌ی کارەساتەکانی گوندی کۆیلە لە لاپەرە 16دا وهك گالته‌جارییه‌ك ئەلّیت : (... ئەم هەرەشە‌یه‌ی کردووو هیچیشی نەکردوو تەنیا وریا کردنەوه‌ی ئەوانە نەبێ و دەرختنی ئامانجی رویشتنەکه‌یان نەبێ ! هیچ نەکردنەکەشی دەخاتە ئەستۆی

ئەبوو سەرباز...).

برالە بەم نوسىنەى ئەبوسەربازىشى شەرمەزار كىردووه! ئەبوسەرباز ئەلئىت: (هەر لە سەرەتادا كە گەيشتىنە دېيەكە خدر ناوئىكمان لای مزگەوتەكە تووش بوو پاشان دەر كەوت كە كادرى (ينك) بوو. هاتە لامان و ئەويش وەك ژنەكان هەندى قسەى پى وتين. (ابو شوان) زۆر بە توندى وەلامى داىهوه. من وام دەزانى كاپرا بېعەقلە و لەنەزانىنى خۆى ئەو قسانە دەكات. بە (ابو شوان)م گووت وازى لىبېنە و هەندىك دلى كاك خدرم داىهوه، پاشان كاك خدر هەوللى لەگەلدا دام بچمە مالىيان و چاىەك بخۆمەوه ... لەو ژورەى دانىشتبووم وئەيهەكى (ئىبراھىم عەزۇ)يان هەلواسىبوو ئىتر من لەوه دلنبا بوم كە ئەمانە سەر بە يەكئىتەين).⁹⁾

با لىرەدا بەس بىت بو وەلامى جەلال دەباغ، ئەگەر ئەمەى بخوئىنداىهتەوه لەوانەىه شەرمى لە خۆى بكرداىه كە ئەو تۆمەت و بوھتانانەى بخستايەتە پاك منى ھاوړپىهوه، يان وا ديارە كە ئەيهوئىت بە ناوى رەخنەگرتنەوه لە من، ھاوړپى ئەبوسەربازىش بە درۆبخاتەوه!

من لەو كۆرەوى ئەو 72 پېشمەرگەىهەدا "ھىچ" بەدەست بووم! بەرپرسيارىم نەبوو، ئەو ھەلوئىستانەى من لە كۆپلە و غەيرى كۆپلە، لە كۆبوونەوهكەى ل.م كە لە رۆژى 24-5-1983 دا گىرا، بە تەقدىرەوه باسكرا.

ھاوړپى كەرىم ئەحمەد لەو كۆبوونەوهىهەدا وەلامى ئەو برادەرە ئەداتەوه كە پەرۆشى ئەوه بووه تۆلەى خۆى بسەنئەتەوه (كە لە گوندى پراژان پى پى كراوه) و ئەلئىت: (ھاوړپى قادر رېنما بووه و ئەو ھاوړپىيانەى بە كوشتداوه، ئەبىت سزابدرى!)، بەلام ھاوړپى كەرىم ئەلئىت: (ھاوړپى قادر رېنمامان نەبوو، ئەگەر بە قسەى ئەومان بكرداىه ئىمە ئەو شەھىدانەمان نەئەدا و وامان بەسەر نەئەھات و بە دىلىى نەئەكەوتىنە دەستى چەكدارەكانى (ينك)، "ئەبوواىه" ئىمە بە قسەى ئەومان بكرداىه)!

به لئی .. ئەگەر پەخنە گریک بە تەکلیمی کەسانی تر پەخنە بگریت! ئەوا لەو
باشتر نانوسییت و نالییت!

ئیمە لەو کۆرەویدا هیچ ئامانجیکی نەینیمان نەبوو تا من ئاشکرام کردبیت ، کئی
هەبوو لەو ناوچەیدا ئەو نەزانیت کە ئیمە هەپامانکردبوو ، پشتتاشان و شەپمان
بە جیھێشتبوو ، پەرتەواژە بوو بووین! خو ئەوانە زۆریان ماون و لە سەر
هەموویانەو هاورپی کەریم ئەحمەد و ئەبوسەرباز ، بەلام لەگەڵ ئەوەشدا ئەم بوەتە
و تۆمەتە نارەوایانە بە ناھەق خستوووەتە پالم.

چۆن ئەبیت پڕۆشنبیر ئەوەندە نائەمین بیت؟ ئەبیت و مەرجه سەرچاوەی ئەم
هەوالانە دیاریبیکات و لە کوئی و لە کیووە وەرگریتوون؟ بۆ ئەوەی خەلک
بتوانیت حوکمی خۆی بدات.

بێدەنگی ئازاری شیوعیەکان ئەدات ، چونکە شیوعیەکان ناسراون بە زمان و قەلەم
خاوین.

ناوبراوە دەربارە پزگاربوونی هاورپی محەمەد پەسول لە لاپەرە 16دا ئەلیت: (ئە
ئەو چۆن توانی بگات؟!).

نازانم بۆ ناپرسیت هاورپی کەریم و ئەبوسەرباز و ئەو 42 هاورپیە گرتوو خانە
وەرتی ، چۆن و بۆچی نەگەشتنە سیلوی؟

ئەو هاورپی دیلانە چۆن نەگەشتن و کوژران؟

کئی بەرپرسیارە لە شەھیدبوونیان؟

مرۆقی پڕۆشنبیر ، راستگۆ و لیکۆلەر ، ئەبیت لە پێشدا ئەو پرسیارانە بکات!
ئایا ئەکریت لیبی بپرسیت تۆ لە ئێران گیرایت و پاسداران زانیان تۆ شیوعیت ،
خۆشت ئەو گرتنە نەخستوووەتەر و بۆ خوینەرەن وەک گرتنەکانی کەریم ئەحمەد و
ئەبوسەرباز و قادر پەشید و ئەوانی تر ، ئەو بۆچی گیرایت و وەک ئەوانی تر دەرباز
نەبوویت؟ یان داوا لە (پدک) بگریت کە چۆن پزگارت بوو؟ چونکە تۆ بە (بەرگی

عبورى ئەوانەۋە گىرايت! ئەى چۆن بەربوويت؟

لە كۆنگرەى پېنجه مە ئەم پىرسىارى گرتنەى باسكرا ، ئەۋىش ۋەك (پوختەى برپارى) پىشتاشان خرايە ئەرشىقى لاپەرە ئەۋەندەۋە! ئەى بۆچى ھەلوئىست ئاشكرا نەكرا؟

شارەزايى!

لە لاپەرە 17 دا ئەلئىت: (لە بارەى 300 ھارپى كە لە پىشتاشان بوون دەلى):
(تېكرا بەسەركردەۋ قەۋاعىدەۋ ھىچ شارەزايىيەكىان لەسەر ناۋچەكىان نەبوو...))
ئەمەش دىسانەۋە لە راستىيەۋە دورە).

برپوانە كىتئىبەكەى ئەبوسەرباز ، لە راستىيدا كەسئىك نىە لە 300 ھارپىيە ئەۋ
راستىيە نەزانئىت!

ۋتمان لەم بارەيەۋە ھىچت نەخوئىندوۋەتەۋە ، لە ژيانىشتدا لەسەر نەخشەش
پىشتاشانت نەدپوۋە ، ئەى نەئەبوو پىرسئىكت بىكرادىە لە يەكئىك لەۋانەى كە لە ژياندا
ماون ، بۇ ئەۋەى نەۋترئىت جەلال دەباغ بە قۆنتەرات پەخنە ئەگرئىت!

پەلەى نەكردايە ، بىزانىايە ئەۋەى من نوسىومە راستە يان نا! ئەۋسا پەخنەى لە من
بىكرتايە! پىمۋايە باشتر بوو كىتئىبەكەى ئەبوسەربازى بخوئىندايەتەۋە كە باسى
نەشارەزايى خۇيان ئەكات لە ناۋچەكەدا ، لەگەل ئەۋەشدا كە خۇشى ئەندامى
مەكتەبى عەسكەرىي بوۋە ، بەلام شارەزاي ناۋچەكەش نەبوۋە!

ئەبوسەرباز زۆر بە ئەمانەتەۋە لە بىرەۋەرىيەكانىدا ئەلئىت: (...كە لە بارەگا
دەرچوۋىن ۋ گەيشتىنە نىك مالى (حاجى محەمەد) لە كورەكەم پىرسى باوكت لە

ماله گوتى به لى. ويستم بچمه لاي و هه والى رپگاکانى کويستانى شاخى قهندىلى لى بيرسم ، به لام پيم شهرم بوو ... ، نهو شهرم و پشت به خوبه ستنه ي من کارىكى چەوت بوو له شوينى خویدا نه بوو ، هەر به هوى نهو هه له يه شهوه بوو تووشى کاره ساتى به ديل گرتنه که بووين له لايه ن چه کداره کانى (بينک) هوه گيرين). (10)

ههروه ها (... به کيى گه له کومه کى کردوو و هه رچى هيى شەرکەرى هه يه کوى کردوو ته وه و بوارى نه وه ش هه يه هيى ترىان بو بىت و ژماره يه کى زوريش له پيشمه رگه کانى خه لکى نه ناوچانه ن ، به پيچه وانه ي نيمه وه که زوربه ي هاوريپيانمان له پشت ناشان عه رهب و نابه له دن). (11)

پيموايه نه مه ش لي ره دا به س بىت بو وه لامى پرسياره که ي هاوري (شيرلوك) ده باغ ! نه بىت نه ويش وهك هاوري نه بوسه ربا ز ناوا به راستگو ييه وه ، بويرانه دادگايى خو ي بکات و به ويژدانه وه دان به بيسه روبه رى و بيئاگايى خويدا بنىت له کاره ساته کانى پشتنانشاندا .

به لى له و 300 که سه تاکه که سيکمان شاره زاي ده و روبه رى باره گاکه مان له پشتنانشان نه بووين ! کين نه وانه ي به رپرسيارن له و نه شاره زاييه ي نهو خه لکه ؟ ئايا نه مه گه و ره ترين ناته واويى نيه له خه باتى پارتيزانييدا ؟

ته عين

له لاپه ره 17 دا له سه ر نه وه ي من نوسيو مه که به دريژايى نهو چەند ساله ي له شاخ بووين هه لبژاردن له بوارى سياسى و عه سه که رييدا نه بووه ، هەر له رپگاي ته عينه وه بووه ، نه لىت : (... که نه مه شتيكى ناساييه بو به رپرسانى عه سه که رى ، نهك سياسى که ده بى به هه لبژاردن بى).

نه مه له خویدا وه لام نيه ! نه بووايه بيپرسيايه هه لبژاردن بووه يان نا ؟ چو ن و له

كۆي؟

ھەلبۇتاردىن بەرپرسىيارانى سىياسىش بە ھەلبۇتاردىن نەبووھ! كام سكرتېرى رېكخراوى ھەرئىم بە ھەلبۇتاردىن بووھ؟ كام بەرپرسىيارى سىياسى ، رېكخراوى عەسكەرىي ، سكرتېرى محەلىھەكانى شارەكان بە ھەلبۇتاردىن بووھ لەو 10 سالەدا كە لە چىيا بووئىن؟

من بە تەعەين ، كرام بە سكرتېرى محەلى كەركوك و ئىررام بۇ گەرميان تا ئەنقالەكەي بەھارى 1988 ، بەبى ئەوھى كە رۇژىك لە رۇژان لەوھوپپىش كارم لەو رېكخراوھدا كرديت!

بۇ يەكەم جار لە كەرەجال بۇ لىپرسراوى سىياسى بەتالىونى نۆيەمى مەلبەندى سلىمانى و كەركوك ھەلبۇتاردىن كرا ، ئەويش كاك بەھادىن نورى ئەو كارەي كرد! ئەوھ بەكەم جار و دوا جار بوو! بۇ ئەو كارەش بەرپەرەكانىيەكى زۇريان كرد و ئەوھش شتىك نىھ بشاررئەوھ. كەمىش نەبوون ئەوانەي كە ئەيانوئىست دانانى بەرپرسەكان ھەر بە تەعەينكردن بىت!

ئاگر بەست

ناوبراو زۇر ئەمسەر و ئەوسەر ئەكات و ھەولئەدات ، بەلام نازانىت بە چ شىوھەك بەيمانى ئاگر بەستەكەي نىوان ھاوپرى كەرىم ئەحمەد و مام جەلال تاوانبار و رىسوا بكات! بەلام ناوى مۇركردنى ئىتفاقييەي دىوانە لە نىوان كاك بەھادىن و مەلا بەختياردا ناھىنىت؟ ھەرچەندە ئەو پەيمانەش لەو رۇژەدا زۇر ئازارى حىزبى دا! كەچى خۇي لە قەرەي ئەو جۇرە كەسانە نەداوھ؟

لەو كاتەدا ئەگەر خۇي بە ماك و منالىيەوھ لە وھرتى دىلى گرتوو خانەي تەوپلەي و لاخ بوونايە! ئەگەر لەناو ئەو خوپنرشتنەدا بوونايە و لەناو ئەو پەشوكاوبى و

بیسہ رو بہ ریہی سہر کردایہ تیدا بووایہ ، ئەگەر چاوی ئەو زیانہ پر لہ سەرگەردانییہ مالبی و گیانییہ بیینیایہ ! ئەوا وەك مامۆستایەك كە ئامۆزگاریی منالیک بکات ! لہ لاپەرە 18 دا ئەیئەوت : (هاورپۆ کەریم خۆیشی زۆر چاگ لہم راستییہ گەشتووہ . بۆیہ لەپیش هاورپۆیاندا ، ئازایانہ ، دانى بە ھەلەكەى خۆیدا ناوہ و پەخنەى لہ خۆى گرتووہ).

كى ئەلپت ئەگەر ئەو ئاگر بەستە نەكرايە و ژمارەى شەھیدانمان ببوایە بە دوو سى ئەوئەندە ، بەلای ئەمەوہ ھەر وەك ئیستا نەئەبوو؟ یان كى ئەلپت ئەگەر خۆى بووایە لہ جیبى هاورپۆ کەریم ئەحمەد ، ئەوا چوار دە جار بەیانى ئاگر بەستى مۆرنە کردایە ! من لہ سەرئیکیشەوہ حەقى ئەدەمى ، چونكە ناکرپت ھەستى كەسپك كە لہ گۆرەپانى شەردا بە بەرچاویەوہ ئەبومەكسىمى دۆست و هاورپۆى و هاورپۆكانى تری گوللەباران بكرپن ! یان گۆر بۆ شەھیدك ھەلبكە نپت و لہ تەویلەى و لاخدا بەند بپت ، بەراورد بكرپت لەگەل ھەستى كەسپك كە لہ دەرەوہى ولات لہ وشك بخەوپت و لہ تەر بنۆشپت !

ئایا ئەشپت سۆز و ھەست و ئاگا و بیریان وەك یەك ھاوسەنگ بپت؟ من بەشەحالی خۆم پر واناكەم !

ئەشپت بیەوپت ئەو شانۆگەرییە سیلوی بسەلپینپت كە هاورپۆ کەریم لابر و هاورپۆ عومەرى مامەشپخە لہ جیبى دانرا ، بە راست و دروستیشى لہ قەلەم بدات ! ئەو گۆرانکارییە ئەوئەندەى تر مالى حیزبى وپران و سەرگەردانتر کرد كە تا ئەمپرۆش شوپنەوارى لەبەر چاوە و پپوہى ئەنالپینن !

بەلگە

لہ لاپەرە 20 دا ئەلپت : (ئەى كوا تاقە بەلگەىەكى كە ناوبرا و رق و كینەى بەو

جۆره بوویو، به نیازی (تۆله) دواى ھاورپپهك كه وتبى؟..).

ئەگەر وەللامى بدەمەو ئەببیت بە دەیان لاپەرە لەسەر خۆشى رەشېكەمەو! ئەو نامىلكەيەى كە ئەو بلاویكردووەتەو، ھەر خۆى لە خۆیدا بە تەكلىفى (ناوبراوەكەيە!)، ئەمە لە خۆیدا بەردەوامى تۆلەيە!

ئایا نامىلكەكەى ئەو، رەخنە و لیدوانە لە رووداویك (كە خۆى تیايدا نەبوو)! یان ھېرش و پەلامار و تۆقاندنە؟

ئایا ئەمە ئاوەدانکردنەوہى مالى حیزبە، یان وپرانکردن و ھارپنى سەرکۆزەرەكەشيەتى؟ و ھاندانى يەكتەرە بو ئاشکراکردنى سەدان کيشەى ورد و درشتى حیزب؟

بە ھەر حال من ھيشتا باوەرپكى زۆرم بە حیزبەكەم ھەيە و نەگەيشتووہەتە ئەو ئاستە كە لە پېناوى ھەلەى چەند كەسپكدا مالى حیزب كاوول بکەم و بکەومە شەرەدەنوگ لەگەل ئەم و ئەو.

نە تەمەنم و نە رادەى رۆشنبيريپيشم لەو ئاستە نزمەدا نيە!

من تا بتوانم بە شيوہەكى زانستىيانە ھەلەكان باس ئەكەم كە لە بەرژەوہەندى گشتىيدايە و بە قازانج ئەگەرپتەوہ بو حیزب و جولانەوہكەمان.

بېھەلوئىستىي

لە لاپەرە 18 دا ناوبراوا باسى كۆنگرەى 6 ئەكات لە سەر تپكشكانى پشتتاشانى دووہم و ئەلئيت: (... لە بواری عەسكەرىيەوہ ئەوہ دەرکەوت كە شوپنى پشتتاشان كون و كەلەبەرى عەسكەرىي تپدا بوو، ھەروا لاوازی ھەبوو لە جوولاندنى مەلئەندەكان و كۆكردنەوہى ھېزەكانيان لە كاتى پپويستدا. لە پپشبينىيەكى ھەلەشەدا دواى شەرى پشتتاشانى يەكەم، پپشمەرگەكان چووونە ناوہندى كاروبارى

عەسكەرى دىكەوھە كە ھىچ بىيانووى نەبوو، بە بەشدارى لەگەڭ ھاوپەيمانهكانى (جود)دا - بەتايىبەتى لەگەڭ پدك - كە بووھ ماىھى زىيانى دىكەى مرۆيى و مەعنەوى، ئەمەش لە شەپەكانى پشتتاشانى دووھمدا ھەر لە ھاوینی ئەو سەلەدا، (1983).

ئەم لیدوانە لە كارەساتەكان لە كۆنگرەى شەشدا ، بەبئى ھەلۆپست لە بەرپرسياران كۆتايى پئى ئەھپنرئیت و ئەخرئیتە ئەرشىفەوھ!

من لە پئیش 16 سەلدا لە پئیش دۆراندنى پشتتاشانى دووھم و شەپە بەردەوامى 3 سەلى دواتریشدا ، ئەم قسانەى كۆنگرەى شەشەم بەو دەقە بە بەرپرسيارى عەسكەرى و تووھ و زۆریش ئازاردراوم لە سەرى و تا ئەمپرۆش لەو نامىلكەىھى جەلالدا رەنگىداوھتەوھ!

لە پئیش كۆنگرەى شەشدا ، لە كئىبى (پشتتاشان لە نئىوان ئازار و بئیدەنگىبىدا) ھەر بەو دەقە داواى ھەلسەنگاندن و ھەلۆپست كراوھ ، ئەبئیت ھەلۆپست لە بەرپرسياران ئاشكرا بكرئیت ، بكرئیتە ئەزمونئىكى تاقىكراوھ و كەلكى لئوھرگىرئیت. ئەبئیت جەرگبەرانە دانبنرئیت بەو ھەلە و ناتەواوئىيانەدا كە بوونە ھۆى زىيانى مرۆقىى ، سىياسى ، رپكخراوھىى ، مەعنەوىى و..تد.

نوقلانە!

لە لاپەرە 21 دا ئەلئیت : (خوئینەرانى نامىلكەكەى بەرھە ناكامى و ناوئىدى پاك پئوھدەنئى، ھەر لە ئئستاوھ نوقلانەى دەرئەچوونى حزب لە ھەلبئاردنى ئاىندەشدا لئى دەدا! ھەر كەسئك ئەو دئپرانە بخوئىنئیتەوھ بىرى بۆ ئەوھ ناچئى كە ئەم ھاورپئىھە ھئشتا ئەندامى ئەو حزبە بئى. خوئىندەوھىھەكى نازانستانەى رووداوھكان دەخاتە بەرچاو،...).

بەپراستىى سەىرە .. ھەر وەك خۆى كر دووھ بە ئەعامە ، ئەىھوئیت حىزبئىش بكات بە

نەعامە و سەرى بشارىتەوۈ و تەواۋى لەشيشى بە دەرەوۈ بېت!
 لاي خۇى وای خەملاندبوو لەپاش ئەم ئەتروحه يه ي ئەكرېت بە :
 1 - لېپرسراۋى راگە ياندنى حيزبى شيوعى كوردستانىيى. ئەم ناسناۋى بە خۇى
 دابوو لە گۇڧارى (هەندرىن) دا. (12)
 2 - ئەكرېت بە ئەندامى مەكتەبى سياسى.
 3 - نەوشىروان ئەيكات بە وەزىرى گواستنهوۈ لە حكومەتەكەى سلىمانى ، لە هەموو
 كۆر و دانىشتنىكدا باسى وەزىرىيەكەى ئەكرد.
 4 - ئەكرېت بە سەرنوسەرى گۇڧارى بىرى نوئى ، ژمارە يەكەى دەرکرد و دەستى
 كەوتە روو ، ئىتر لا برا.
 5 - لە نايندە يەكەى نزيكدا لەپاش هاورى كەرىم ئەحمەد ئەبېت بە سكرتېرى
 حيزبى شيوعى كوردستانىيى!
 ئەوۋى لە بىر و حەز و ئارەزوۋەكانى ئەودا بوو وا دەرئەچوو ، تەواو بە پېچەوانەوۈ
 هاتەدى!
 هەر حيزبىك بىه وېت بچېتە هەر كېشە يەكەى نوپوۈ ، مەرجه و ئەبېت بە
 دىراسە يەكەى جددىيەوۈ بە رابوردوۋى خۇيدا بچېتەوۈ! بۇ ئەوۋى ئەگەر لەوۈ وپېش
 باش بوو بېت ئەوا باشتر بېت ، خۇ ئەگەر باشيش نەبوو بېت ، ئەبېت لە
 داها توۋدا باش بېت و هەولبىدات سەركەوتن بە دەستبېنېت ، واتە لە هەر دوو
 حالەتدا پىاداچوۋنەوۋى كار و سياسەتەكانى رابوردوۋ مەرچىكى سەرەكئىيە ، ئەگەر
 بەرپەنەكرا ، بېگومانە كە شكست ئەهېنېت.
 ئەمە فەلسەفە نىە من باسى ئەكەم ، بەلكوو ئەلفوبېى حيزبىيەتى و سياسەتە ، ئىتر
 بۇچى ئەمە نوقلانە بېت؟

لە هەولېر لە بارەگای حيزب چاوم بە هاورپېيان ، كەرىم ئەحمەد و مەلا حەسەن و
 حەيدەر شېخ و شەپۆل كەوت ، ئەو باس و هەوال و پېشنىارانەى هەمبوون دەر بارەى

هه لېږاردنه که ی شاره وانی رامگه یاند و پرسیارم لیکردن که نایا له وه وپیش هه لسه نگانندی هه لېږاردنه کانی په رله مان و غهیری په رله مانتان کردبوو؟ هاوړی که ریم نه حمده به هه موو راستگوږیبه که وه وتی نه وه لالا! وه لامیکه راستگوږیانه بوو ، دانانایک بوو به که مترخه مییاند ، نه مهش له خویدا دووباره وه لامیکه بوو باسه که ی (پشتناشان له نیوان نازار و بیده نگییدا) به بیی پیادا چوونه وه ی رابوردوو ، سه رکه وتن مه حاله !

من هاوړپیانم به ره و ناکامی و نائومیډی پالیپوه نه ناوه ، نه و که سانه ی کتیبه که یان خوږیندووه ته وه رهنکه وه ک نه و بیر له و پینج خاله ی سه ره وه نه که نه وه. نه وانه به ته کلیف و پالیپوه نراوی نه یان خوږیندووه ته وه ، له به ره وه نه ناکام نه بن و نه نائومیډ.

وا له خه لک نه که یه نیت که نه و زنجیره هه لېږاردنه ی له کوردستاندا کراوه به هه لېږاردنه که ی شاره وانی سلیمانیشه وه ، حیزب له هه موویدا سه رکه وتنی به ده سته پناوه و له داهاتووشدا هه ر وا نه روات !

نه و نویسه ی ناویرا و نه وه م بیرنه خاته وه ، کاتیک به بونه ی جه ژنی قوربانوه له ئاداری 2000 دا چووم بوو باره گای لیژنه ی محله ی حیزب له سلیمانی ، نه ویش له وئ بوو له گه لک کاک نه نوره عوسمان دانیشتبوو ، پیی وتین (کاک مه سعود وه زیریکی نه قلی داوینه تی ، شتیکی باشه ، به ریز مام جه لالیش وه عدی داوینه تی وه زیریکی نه قلمان نه داتی ، نه مهش جلی ته قدیر و پیژانینه.) !

وا به گه رمی بومانی باس نه کرد ، وای پیشاننده له سبهینی زووتر نیه خو ی نه بییت به وه زیری گواستنه وه ی سلیمانی ، من نه مئه زانی باسی ”وه زیری” یه که ی له سه رکر دایه تیدا کراوه ، نه مه له کاتیکدا چه ند روظیک تیپه ر نه بوو بوو به سه ر کاره ساتی هه لېږاردنه که ی شاره وانییدا له سلیمانی که ”هاوپه یمان” باشقولیکی وایان لیگرتین ته نانه ت له شاروچکه یه کی بچوکیشدا حشک به رپوه به رایه تی

شاره وانیه کی دست نه که ویت! که چی نه میش په له یه تی و چرکه نه ژمیریت بو
 وه زیریه که ی! نه گهر سه روکی دهن گای رۆشن بیری حیزی شیوعی کوردستانی
 نه مه هستی چینایه تی و خوشباوه پری بیت ، عه ودالی کورسی وه زارته بیت ،
 ناخو له داهاتوودا نه و حیزبه چی به سهر دیت؟

حیزب له وه له لێژاردنه شاره وانیه دا له 2-3-2000 دا رپژه ی له 1٪ ی پیپرا ،
 نه مه شکستیکی جه ماوه ریی و مه عه ویی بوو له باری هیژ و توانای حیزبه وه ، له
 مه رگه ساته که ی پشتناشان که متر نه بوو ، نه م سهر نه که وتنه ، ناسایی و چاوه پروانکراو
 بوو! نه بووایه نه و به یانه ناوخوییه ی که بریتی بوو له ئاشکراکردنی 16 خالی فیل
 و گزی و که موکوری هه لێژاردنه که! بو جه ماوه ر بلاو بکرایه ته وه ، نه و کاته نه بووه
 دا کوکییه ک له خو و له دیموکراتیی.

نه بووایه جه لال راستگو بووایه ، له گه ک که س نا ، نه نیا له گه ک خویدا ، چونکه من
 کاتیک نه و خه ملاندنانم نوسیوه که دوو ساک بهرله هه لێژاردنه کان بووه و میژوو ی
 چاپکردنی کتیبه که ش دیاره!.. به لام با بو نه و ههر نوقلانه سه له وات بیت!

میوانیکی نازیز!

له لاپه ره 22 دا دهرباره ی هه ولدانی حیزیمان بو نازادکردنی نه وشیروان و هه له اتنی
 له باره گای حیزیمان ، نه لیت : (کو ششه که ی بهردانی نه گه یشتوته نه نجام و دوور
 نه بووه له ههر رووداویکی چاوه پروان نه کراودا دیسان ژیا نی به ندرکراوه که بکه ویته
 مه ترسییه وه ، ئیتر بوچی رانه کات..؟ تا که ی چاوه پروانی یان نازادی یان مردن
 بکات له کاتیکدا که بتوانی رابکات؟! بوچی نه مه ”له بار بردنی رۆلی
 ئاشتیخوازانه ی حزمان بو”!؟).

له پپش هه موو شتی کدا ، نه وشیروان مسته فا به ند نه بوو ، به لکوو میوانیکی نازیز و

رېزليڼراوى حيزبى شيوعى بوو له باره گاي هيزى پيشمه رگه ي به تاليوڼى 7 ى
هه له بجه له نه شكه وتى هه زار نه ستون ، ژيانى له مه تر سيدا نه بوو ، به لكوو پاريزراو
بوو.

هر كاتيگ نه وشيروان بيويستايه ! نه يتوانى رابكات ، چونكه پاسه وانه شيوعيه كان
ته نيا پاريزگاريى ژيانيان نه كرد نه ك چاودپريى ، له بهر نه وه نازاد بوو ، خوښى نه و
راستتپيه ي نه زانى.

نه بووايه براله دهر باره ي نه و رووداوه ، كتيپه كه ي پشتناشانى به باشيى
بخوڼدايه ته وه ، پرسيارى له حيزب و له و پيشمه رگانه بكرديايه كه له هه زار
نه ستون رپزيان له نه وشيروان نه گرت ! نه وسا قه له مى خوڼى تاو بديايه ، هر به
ته نيا پشتى به كتيپه كه ي نه وشيروان نه به ستايه !

نه مه له خوڼدا پاكانه و ماستاو كرده بو نه وشيروان و يه كيه تى و پروزه رد كردنى
نه رك و كوښشى حيزيمان و پيشمه رگه كانى !
نه و را كرده ، حيزب و پيشمه رگه كانى زور نازار دا ، نه بووايه نه وشيروان نه و نه ركه
پر خزمه تگوزار بيه ي شيوعيه كانى فهراموش نه كردايه .

من خوڼم خسته بهر لوله ي ده مانچه كه ي كاك تايه رى عه لى والى به گى په حمه تپي
و نه وشيروانم خسته پشتى خوڼمه وه ، يادى به خپر هاوړي (عه لى كالاشنيكوڼف) و
پيشمه رگه كانمان ميلي تفه نگان راكيشا دژ به هه ر ده سندر پريزيه ك بكرپته سه ر
”ميوانى نازبزي حيزب“ ! هر له ويدا له گوندى چناره ي راكوپيزراو ، كاتيگ كه
زانرا نه و نازاوه يه پلانى به عس بوو كه نارنجوكيكيان خستبووه مالى خوالپخوشبوو
تايه رى عه لى والى به گه وه ! كو تا ييمان به و ناخوشتپيه هينا و هه ر له وپشدا
برپاردرا له سه ر پيشنبارى نه وشيروان خوڼى ! كه هاوړي عه لى كالاشنيكوڼف و
پيشمه رگه كانمان و نه وشيروان بگه رپنه وه بو باره گاي حيزيمان له هه زار نه ستون و
من و دوو پيشمه رگه ي خوڼمان (هاوړي) هيمداد عه بدولا شاخه وان و هاوړي حه مه

سور ، ههروههها كاك جهمال ههكيم و وابزانم شېخ داراش بوو ، رږوښتئين بو دېي پارهزان بو گهړاندنهوهي ټه و چهكانهي (حسك) كه يهكيهتي دهستي بهسهرياندا گرتبوو.

ټيمه بو بهياني به چهكهكانهوه ټهگهراينهوه ، ټيتر پږويستي به و راكردنه ټهټهكرد ، جا نازانم براله له كام سهچاوهوه پږي راگهياندراوه كه گوايه (كوښشهكه ي بهرداني نهگهيشتوتته ټه نجام ... ټيتر بوچي رانهكات..؟) ، گومان لهوهدا نيه كه ټهم تهخمينه ي له نهوشيروان خوږهوه ، يان لهكتيپهكهيهوه وهرگرتووه!

نهوشيروان لاي حسك نهپهټهتواني رابكات ، لهبهرټهوهي مامهله ي ديليان لهگهلهدا ټهكرد! ټيكيوشهر له گرتوووخانه ي دوژمن رانهكات ، نهك له مالي دوستي و رږزلينراوښ بيت!

له سالاني په نجاكاندا ټيمه ي شيوعيهكان كه ټهگيرابن ، دوست و ناسياوهكانمان ټههاتن و ټهبوون به كه فيلمان تا رږوږي مهحكه مه ، له رږوږي مهحكه مهدا ټامادهټهبووين ، لهگهله ټهوهشدا كه ټهمانزاني حوكم ټه دريږين ، بهلام هر بو ټهوهي كه فيلهكه مان توشي نازار نهبيت! چونكه ټهوانيش به شيكن له و جهماوهري كه له پږناوياندا ټيټهكوښين! لهم روانگهيهشهوه ټهبووينه جيبي متمانه و باوهري جهماوهر. شېخ مارف بهرزنجيبي و شېخ حسهيني براي و نوري سهيوهلي و 25 هاوړپي تر كه نازاد بوون و هيچگار به ټاساني ټهپانتواني نهچن بو دادگا له دواوړوږي دادگاييكردنهكهياندا ، بهلام به پږي خوږيان چوون بو دادگا و خوږيان شهرمهزاري كه فيلهكانيان و جهماوهرهكهيان نهكرد و ترسنوكييان پږيشاننهدا و باوهريان به ټامانجيك ههبوو كه له پږناويديا خهباتيان ټهكرد. هاوړي نوري سهيوهلي به ټهوتوموږبيلهكه ي خوږي لهگهله براكانيدا بو دواچار چوو بو مهحكه مه و كهسيان نهگهړانهوه و ټهوتوموږبيلهكهي تا چهنه ساليكيش هر له گورهپانهكه ي بهردهمي دادگادا مايهوه.

وهك هه مووشمان نه زانين ، هه موو نهو شيوعيينه كه 28 هاوړې بوون ، حوكمدران به له سيډاره دان و له 23 ي حوزه يراني 1963 دا شهيد كران. له دواي راپه رپنه كه شهوه وه سيټنامه ي زور به يان كه وته ده ست حيزب و لايه نه كاني تر و يه كيكيان په شيمانبي دهر نه بريوه له وه ي كه به پي خوي چوو ه بو دادگا.

ماموستا جهرجيس فه تحولا ي پاريزه ر دهر ياره ي نهو پرووداوه و هاوړې شيخ حسه ين به رزن جيبى براده رى و چوونى بو دادگا و به پي خوي ، نه ليټ : (تا بميئم له ژياندا نه م پرووداوه ه هر له بير نه بيټ ، ... برؤ خوت ونبكه ، 48 كاژيټ ماوه بو دوا رؤژى دادگايي كرده كه تان و خاكي كوردستانيش فراوانه و خوست له گه وره پياوانى نه ته وه كه تيت ، به لام وتى نه ي هه لويستم چي بيټ به رام به ر به و كه سه ي كه كه فاله تى كر دووم؟...) (13).

خو من ناليم نه بووايه نه وشيروانيش وهك شيوعيينه كان بووايه ! .. نه خير .. نه وه ي كه زور جار به شيوعيينه كان نه كرټ به هه موو كه سيك ناكريټ ! جهلال به و به رائه ته خه ستوخول يه وه بو نه وشيروان ، نه وه ستاوه ! پرويا گنده ي نارپواش نه كات دژ به هاوړي كه ي ، گوايه قادر ره شيد خوي بو خوي چوو ه بو لاي نه وشيروان و كټي به كه ي پيشكه شكر دووه !

نه م هه لبه ستنه پيسپيراره ي له باره گاي محله ي حيزب له سليمانى بلاو كر دووه ته وه .

به راستي ديارده يه كي نوپي پر له شهرمه زار ييه و له ره وشتي رؤشن بيري شيوعى ناوه شيته وه كه هيشتا نه نامى نهو حيزبه بيټ و به نارپوا بوهتان بو هاوړي كه ي بكات !

هاوړې (ش.ن) له باره گاي رپكخراوى محله ي سليمانى بوو ، نه ليټ نهو هه لبه ستنه راست نيه و نارپوايه تيبه بهو هاوړي يه يه نه كهن ، وا دياره ره خنه گر مه سه له ي "بوهتاني دهمانچه كه ي مام جهلال" ي تا ئيستا له لا نه بووه به عيبرهت !

ئاخۇ ئەبىت چىترى لەمە زىادتر لە ھەگبە كەيدا يى مابىت پېشكەشى بكات !
بىدەنگىي و كەمترخەمىي لە بەر بەستكردى ئەم رەفتار و دياردانە ، زىانى زۆرتى
لەدوا ئەبىت بۇ حىزب .

دروشم! يان دەقى قورئان؟

لە لاپەرە 22-23 دا ئەلپت : (ئەبوو شوان خەمى ئەو ھەتە تى كە نەيتوانىو ھەروشمى
حزب (قووا تەتظىم حزبكم ، قووا تەتظىم الحركە الوطنىة) جىبەجى بكات كە
دەللى : "... دلخۇشى خۇمان بەو ئەدايەو ھە كە ئەو ماندوو بوون و كۆلەمەرگىيەمان
بۇ كارپكى نىشتەمانىيە، بۇ رزگاركردى كاك نەوشىروانە... بۇ پەپرەوكردى
دروشمەكەى حزبمانە (رپكخراوى حزبتان بەھىز بەكەن ، رپكخراوھەكانى بزوتنەو ھەى
نىشتەمانىي بەھىز بەكەن)... ديسان دپتەو ھە سەر شىكردەو ھەى ئەم دروشمەو، لە
سەرەتادا بە راست و لە دواييدا بە ھەلەى دەردەخاو دەللى ھەر بەھوى ئەم
دروشمەو ھەبوو كە سەركردەكانى حزب نەيان توانىو بەرەنگارى ھىرشى لايەنكى
جولانەو ھەى نىشتەمانىي ببنەو لە كاتىكدا سەلەھەى سەلە مېشكىان زاخاو ئەدرپت
بەو دروشمە ... جىگەى داخە كە ئەبوو شوان دواى ئەو تەمەنە درپزەى حزبىيەتتى
ھىشتا بە چاكى لەو دروشمەى حزب نەگەيشتو ھە بە ھەلەش نووسىو ھەتە تى و
لپكىداو ھەتەو).

ئايا ئەمە رەخنەيە يان دەمكوتكردى و كپكردى ورتەيە؟
ئەگەر بۇ گۆرپنى دروشمىك ئەمە ھەلوپستى بپت! ئەى ئەگەر پپى بلىپت تەمەن و
شەيداي كورسى تەنگى پپەلچنىو ھەت ، ئاخۇ ئەبىت چى بلىپت! يان و ھەك
د.مارف خەزەدار پپى بلىپت ، نوسەر نپت! بېگومانە چاوپرپى لەو ھەبشتى لى
ناكرپت كە بە كاك دكتۇر مارفى وتوو!

زۆر لە كادىرانى رۇشنىبىر وازيان لە حىزبەكانيان ھىناو ھە دانىشتوون ، يان

رېځگايه کی تریان گرتوو ته بهر ، بې ټوډی هیڅب و هاورپښان و دوسته دیرینه کانی
هیڅبه که یان له که دار بکه ن ، به لام ټو بې هه سترکردن به بهر برسیاری هیڅبایه تی و
ره وشتی شیوعیانه ، ملی پیوه ناوه له بریندارکردنی هاورپکه یدا!

زور زه حمه ته ټوډی له کاری ژپرزه مینییدا بوی لوابوو ټو مړوش هر وا به ټاسانی
له ټاسی هوشمه ندی قاعیده هیڅب و کاری ټاشکراییدا بوی بچیته سه ر.

پیموایه له پیښیدا و له دوایشدا به باشی له و دروشمه (ټیکسپایه ره!)
تیگه یشتووم. ټه بینم ټه مړو ټو دروشمه بوو ته به هیڅبوونی لایه نه کانی بزوتنه وهی
نیشتمانی و لاوازبوونی رپکخستنی هیڅبی شیوعی! ټو دروشمه ته نیا (دروشمه)
نه ک ټامانج! واته ټه شپیت گورانکاری تیادا بکریټ ، به گوپره ی سه رده م و واقع ،
بیگومانیشه که ټه بیټ ټو دروشمه بو به رزه وه ندی هیڅبیش بیټ.

ټه گه به پی ټو دروشمه بیټ ”رپکخستنی هیڅب به هیڅ بکه ن ، رپکخستنی
بزوتنه وهی نیشتمانی به هیڅ بکه ن“ ، واته به گوپره ی لوجیک ، به لاوازبوونیشی
ټه بیټ بزوتنه وه که لاواز بیټ ، به لام ټه مړو ټه بینن لایه نه کانی بزوتنه وهی
نیشتمانی کورد و عیراق به هیڅن و رپکخراوی هیڅبی شیوعی لاوازه! به پی
ناوه رپکی دروشمه که ، ټه بووایه ټه ویش به هیڅتر و بالاده ستر بووایه له و دوو هیڅبه
حوکمپانه ی ټه مړو!

ټایا نابیت بزانی بچی هاوکپشه که لاسه نگه؟

کاتیگ هاورپ فهدی نه م ټو دروشمه ی دارشتوو ، هیڅب له کوردستاندا نه بووه.
هره ها هیڅبی شیوعی عیراق له گوره پانی عیراقدا بالاده ست بووه و ریزه کانی
بزوتنه وهی نیشتمانی له عیراقدا له شه رپکی ته ناحوریدا نه بوون له گه ک هیڅبیدا.
ټو هیڅبانه دروشمی ټاشکرا و نهینی له ناو بردن و ټازاردان و لاوازکردن و پاشقول
لیگرتنی هیڅبی شیوعیان نه بوو.

ټه وهش که شاراهو نیه له که س ټه وهیه که له و سه رده مانه دا هیڅبیمان دوو هیڅبی

دروستکراوی تری خۆی هه‌بوو ، حیزبی پزگاریی نیشتمانیی و حیزبی گهل ، بۆیه به به‌رۆشه‌وه ئه‌و دروشمه‌شمان هه‌لگرتبوو چونکه پته‌و‌بوونی ئه‌وان هه‌ر پته‌و‌بوونی خۆمان بوو!

له‌دوای هه‌لۆه‌شاندنه‌وه‌ی ئه‌و دوو حیزبه و شه‌هیدبوونی هاو‌پ‌رێ فه‌هد و شه‌بیبی که له‌وه‌و‌به‌ر سه‌رۆکی حیزبی پزگاریی نیشتمانیی بوو ، ئیتر ئه‌و دروشمه به‌کرده‌وه باوی نه‌ما ، به‌لام ئی‌مه‌ش بی‌لێکۆلینه‌وه و هه‌لسه‌نگاندن و هه‌ر له‌به‌رئه‌وه‌ی قسه‌ی هاو‌پ‌رێ فه‌هده! ئه‌و دروشمه‌مان وه‌ك خۆی هیشتووه‌ته‌وه و وه‌ك "ده‌قیکی پیروژ" سه‌یره‌کری‌ت ، نه‌وه له‌دوای نه‌وه!

له‌پاش سه‌له‌کانی په‌نجاوه ئه‌و لایه‌نانه‌ی بزوتنه‌وه‌ی نیشتمانیی که دۆستی حیزب بوون ، بوونه دوژمنی سه‌ره‌کیی!

له‌ کوردستانیشدا بوونه پ‌ی‌گ‌ر و ئازاردەر و لاوازه‌ری حیزبی شیوعی ، ئه‌م‌پ‌رۆ هێچ حیزبێک له‌و دروشمه‌ی حیزبی ئی‌مه‌ی به‌رزنه‌کردووه‌ته‌وه! چونکه به‌به‌رزه‌وه‌نده چینایه‌تییه‌که‌ی خۆیانی نازان ، ئه‌وان سو‌دی زیادتریان له‌و دروشمه‌ی حیزب وه‌رگرتووه بۆ به‌رزه‌وه‌ندی حیزبه‌کانی خۆیان و بزوتنه‌وه‌کانیان ، وه‌ك له‌وه‌ی ئی‌مه‌ تا ئیستا سو‌دمان لێ‌وه‌رگرتی‌ت!

هه‌ر ئه‌و دروشمه‌شه واما لێ‌ئه‌کات که هه‌میشه خۆمان به‌مامه‌خمه‌ه و پ‌یش‌سی و براگه‌وره‌بزانین! زیادتر خه‌ریکی ک‌ی‌شه‌ی ئه‌وانی تر بین وه‌ك له‌ک‌ی‌شه‌کانی خۆمان! یان سو‌د له‌ک‌ی‌شه‌کانی ئه‌وان وه‌ر‌ب‌گ‌رین!

ک‌ی‌ ئه‌م‌پ‌رۆ دوژمنی چینایه‌تی خۆی (قه‌له‌و) ئه‌کات به‌خو‌ر‌پ‌ایی و له‌سه‌ر حسابی خۆی! ئه‌گه‌ر بۆ (خواردن) ی نه‌بی‌ت!

پ‌ی‌م وایه به‌رزه‌وه‌ندی چینایه‌تی له‌سه‌روو په‌یوه‌ندیی دۆستایه‌تی لایه‌نه‌کانی بزوتنه‌وه‌ی نیشتمانییه‌وه‌یه ، جاری وا هه‌یه دۆستایه‌تییه‌که‌ نام‌پ‌ن‌ی‌ت ، یان ئه‌م‌پ‌ن‌ی‌ت به‌لام ئه‌یانه‌و‌پ‌ت حیزب بکه‌ن به‌گیسه‌که‌ی هه‌یاسی خاس و به‌کرده‌وه‌ش کاریان

یەکیەتی نیشتمانیی "هاوپه‌یمان" ، شیوعیه‌کان قه‌لاچۆنه‌که‌ن! له‌سه‌ر "هیچ" بنه‌ما و خالیکی په‌شیمانیاان ، جوتباقییه‌ی ئەکه‌ینه‌وه له‌گه‌ڵیاندا و هه‌موو پاشقولگرتنیکی هاوپه‌یمان دیزه به‌ده‌رخۆنه ئەکریت!

سه‌رنه‌که‌وتنمان له‌ سایه‌یاندا به‌ سه‌رکه‌وتن له‌ قه‌ڵه‌م ئەدریت! هه‌ر وه‌ك بلییت "سیاسه‌تی ئاخ‌ر زه‌مان" بییت!

کادیرانی جوتیارانمان ئەکوژن و ئەگرن و راوی کادی‌ره‌کانمان ئەکه‌ن ، کاک ده‌باغیش ئەلیت ئەمرۆ له‌گه‌ڵ هاوپه‌یمان لاپه‌ره‌یه‌کی نوێی هاوخه‌باتییمان کردوه‌ته‌وه!

ئهمه‌ مشتیکه له‌ خه‌رواری هه‌سه‌ناتی دروشمه‌که و ناکریت سه‌دان نمونه‌ی تر باس بکه‌ین ، چونکه له‌و باوه‌ره‌دام که‌سانی بیلایه‌ن و دور له‌ سیاسه‌ته‌وه! ده‌ ئه‌وه‌نده‌ی کاک جه‌لال شاره‌زای ئەو دروشم و باسه‌ن و سه‌دان نمونه‌ی زیندووی وه‌ك کانی ماسی و سالانی هه‌شتاکان و بیشتری وه‌ك سه‌رده‌می قاسم و ئیتحادی ئیشراکییه‌که‌ی 64 و خه‌تی ئاب و به‌ره‌ی 73 و سه‌دان نمونه‌ی تر ، باسکردنیشیان به‌م بۆنه‌یه‌وه ، زیادتر له‌ کولاندنه‌وه‌ی برینه‌کان ئەچیت وه‌ك له‌ سارپۆژکردن.

رۆژیکیش دیت که ئەو میژوو و ئەو سیاسه‌تانه به‌ لیکۆلینه‌وه‌ی ئاکادیمی بیلایه‌نییانه‌وه هه‌لبه‌سنگینرین و باسبکین.

هه‌ر له‌ باره‌ی دروشمی حیزبه‌وه له‌ لاپه‌ره 23 دا ئەلیت : (قه‌لب لیی تیگه‌یشتوه..)!

ئهبووايه وه‌ك (به‌ناو) پۆشنبیریک زۆر بویرانه ئەو پێشنیاره‌ی منی بۆ گۆرپینی ئەو دروشمه باس بکردایه ، به‌لام نەك هه‌ر خۆی له‌قه‌ره‌ی نه‌داوه ، به‌لكوو وه‌ك فه‌قییه‌ك داكۆکیی له‌و (ده‌قه قورئانییه) ئەکات!

ئەگەر که‌سیک له‌ ناخه‌وه هه‌ستی به‌ کۆنبوون و رزینی دروشمیک نه‌کردبیت ، لیی نادوویت و گۆرپین و جیگریشی بۆ پێشنیار ناکات! ئەگەر په‌یره‌ویی ناوخۆی حیزب وه‌ك ماف له‌سه‌ر بنه‌مای ده‌رپرپینی بیرورای ئازاد ، رپگه‌ی دابیت به‌ ئەندامان و

تەننەت دۇستانىشى بۇ وتوۋىژ لەسەر سىياسەت و دروشمى حىزب! ئەى بۇچى نەكرىت؟ بۇچى لای دەباغ ژانەسەر و تاوان بىت و بکەۋىتە خانەى سوکايەتى پىكردەنەۋە! خۇ ئەو دروشمە ئايەتى قورئان نىە كە نابىت دەستى لىبدرىت ، ئىتر چ پىۋىست ئەكات ناوبراۋ خۇى بکاتە ئەھلى كوتەك؟

بىدەنگىى لەم شىۋازە نادىموكراتىيە زىانى زۇرتى بۇ حىزب بەدۋاۋەبە.

ئەمپۇ كەسانىكى زۇر ھەن لە دۇستانى دىرىنى حىزب ، عەۋدالى چارەنوسىكى باشتىن بۇ حىزب ، تەننەت لە كاتى كۇنگرە و كۇنفرانسەكاندا لىكۇلپىنەۋە و پىشنىارى بەجىتر لە سىياسەت و دروشمەكانى حىزب پىشكەش ئەكەن ۋەك لەۋەى جەلال ئەيكات!

ئەبىت حىزب لەمە زىادتر داکۇكىى لە پەپرەۋىى ناوخۇىى و لە رىبازى دىموكراتىبى خۇى بکات كە جەلال پىشلىى كروۋە! ئەم سەرشكىنىيەى ناوبراۋ و ئەم زەبروزەنگەى بۇ تۇقاندنى قاعىدەى حىزبە و بۇ دورخستەنەۋە و گومانپەيداكردنى جەماۋەرە لە دەۋرى حىزبى شىۋەى ، ئەگىنا چۇن لە نامىلكەكەبەدا لە لاپەرە 45دا ، زانا و پرۇففىسۇرىكى ناۋدار و ماندۋوى رىگای زانىارىى و رۇشنىبرىى گەلى كورد و دۇستى دىرىنى حىزبى شىۋەى و حىزبە نىشتمانپەرۋەرەكانى تر ، دكتۇر مەعروف خەزەدار ، زۇر بە نارەۋا و راشكاۋىى پىى ئەلىت : (د.مارف زۇربەى رۇژ دەھات، جانتابەكى گۋرەى سۇقىتىى بەتالى دەھىناۋ بەپرى دەبىردەۋە! چەند جارىك ئاگادارم كردهۋە كە تۇ جانتابەتە بە بەتالى دەھىنى و بەپرى دەبىبەتەۋە! ديارە ئەمەشى لەدل دەرنەچۋە..).

ۋاتە دزىى كردهۋە! و بى ئەۋەى ھىچ بەلگەبەكەش پىشان بدات!

ھىچ ئەدىب ، نوسەر ، رەخنەگر ، رۇشنىبىر و شىۋەبىبەك ، سنورى ۋا ناشكىنىت لەم چەرەخە نوپىدە!

لەۋەش سەبىرتەر ئەۋەبە كە ئەلىت "جانتابە سۇقىتىى" ، من بە دەۋرى نازانم كە ئەۋ

جاننا سۆڧىيەتئىيەى زۆر لەلا (پىرۆزە) و پىيوايە ئەگەر دزىيش بىرئىت با بىرئىت ، بەلام (تو سەرى ستالىن) با بە جانناى سۆڧىيەتئىيە نەبىرئىت و سۆڧىيەت لەكەدار نەبىرئىت !

يان دورىش نىيە مەبەستى ئەو بەبئىت كە دىكتۆر مارق تا دوپئىنى (هەلگىرى جاننا و بىروباوهرى سۆڧىيەتئىيە بوو و ئەمپۇش (لادەرە)) !

سەرەراى ئەمانەش و لەگەل ئەوەشدا كە تەمەنى لە شەست تىپپەراندوو ، بەلام لاي وايە كە نابئىت لەجىياتى رىكخستنى حىزب بەهئىزبىكەن ، بلىم رىكخراوى حىزب بەهئىزبىكەن ، دور نىيە كە لاي وابئىت هەر وەك قورئان ، نابئىت تەنيا پىتئىكى دروشمەكانىش وەرېگىرپىن بۇ كوردىيى ، ئەگىنا كفرە و تاوانە بە پىزە (عەرەبىيەكە!) و ئەو دروشمانە زۆر لەو (پىرۆزە) ترن ! كە بىرئىن بە كوردىيى و (تەفسىر) بىرئىن !

هاورپى فەهد پىش 65 سال واى وتوو ، ئىتر كى ئەتوانئىت ! لەو زىادتر لەو دروشمانە تىبگات ! ئەو دروشمانە وەك دەقئىكى پىرۆز وان ، تا كۆن بىن پىرۆزتر ئەبن !

ئەو تە هەر لە لاپەرە 23 دا ئەلئىت : (لە كاتئىكدا حزب لە سەردەمى هاورپى فەهددا زانستانە ئەو دروشمەى دارشتوو كە راستبوو و بۇ ئىستاو لەمەولاش هەر راستە..). پەكوو .. لەو دەرپىنە .. هەر ناوى سەلەفى و ستالىن ئەبىرئىت ! سەد رەحمەت لە كفنەز !

داينەمۆ

لە لاپەرە 24 دا ئەلئىت : (ئا ئەم باسە هاورپى ئەبوو سەرباز لە 235-237 و دواترىشدا، لە بىرەوهرىيەكانىدا باسى كردو و خۆى داينەمۆى كارو هەلسورائەكە بوو، نەك ئەبوو شوان، كە دەيەوئى وا خۆى پىشان بدات).

بهراستی سهیره .. ئەم کابرایه هەر به ناوی منهوه درۆ ناکات و بهس! دیاره ئەوه
پیشهیهتی ، ئەگینا خوینەرانی بهرپز زۆر به ئاسانی کتیبهکهی ئەبوسه‌ربازیان
دهستنه‌که‌وێت و ئەتوانن سهیری ئەو درۆ زله بکه‌ن و بزانیان ئایا ئەبو سه‌رباز له
ته‌واوی کتیبه‌که‌یدا وای وتوو!

درۆه‌له‌ستن شتی‌که و ده‌ستی‌سی شتی‌کی تر! به‌لام ئەو برکه‌یهی سه‌ره‌وه
هه‌ردووکیه‌تی ، چونکه سه‌ری له خوینەر شیواندوو و وای تی‌که‌ل‌کردوو که ئەگه‌ر
خوینەر کتیبه‌که‌ی هاوړی ئەبوسه‌رباز نه‌خوینیته‌وه ، وا ئەزانیت که ئەوه قسه‌ی ئەوه
نه‌ک خۆی!

ئه‌پرسم: له کام دپړی ئەو لاپه‌رانه‌دا ئەبوسه‌رباز ئەوه‌ی نوسیوه که خۆی داینه‌مۆی
کار و هه‌لس‌واندنه‌که بووه ئەک ئەبوشوان؟

کتیبه‌که‌ی پشت‌ناشان دوو سال دوا‌ی بیره‌وه‌ریه‌که‌ی ئەبوسه‌رباز ده‌رجوو! ئیتر چۆن
ئه‌بوسه‌رباز شتی وا ئەنوسیت! کورد به‌گۆتره نه‌یوتوو له بی‌خه‌به‌ران که‌شکه‌ک
سه‌له‌وات.

ئه‌مه بوه‌تان و ناراستیه‌کی زۆر زه‌قه و نار‌ه‌وا‌یبه به‌ ناوی ئەبوسه‌رباز‌ه‌وه! هه‌ر من
داینه‌مۆی کار نه‌بووم ، به‌ل‌کوو ژماره‌یه‌کی زۆر له هاوړپ‌یانی ئازا و لی‌هاتوو
داینه‌مۆی کاربوون ، ته‌نیا ئەوانه نه‌بیت که خۆیان شار‌دبووه‌وه! یان هه‌له‌هاتن به‌ره‌و
هه‌نده‌ران به‌ناوی بریاری حیزبه‌وه!

من زۆر به‌ کورت‌کراوه‌یی و به‌ چرپی له‌و کار و ئه‌رکانه دواوم که له‌و ماوه که‌مه‌دا
حیزب پ‌یی سپاردبووم ، وا لی‌رده‌دا ناچارم ، ئەبیت وه‌لامی بده‌مه‌وه.

ئه‌وه‌ی ئەبوسه‌رباز له‌و سه‌رده‌مه‌دا پ‌یی سپاردیم ، به‌ دل‌گه‌رمیه‌وه په‌یره‌وم کردوو ،
نکۆلییم له‌ خه‌باتی مه‌ردانه‌ی نیه ، به‌تایبه‌تی له‌و رۆژه‌ دژوارانه‌ی سال‌ی 1979
دا ، له‌ ریزی سه‌رکرده‌ی روخاو و هه‌له‌هاتوو نه‌بوو ، جاری واش هه‌یه سه‌رکرده‌ی
خه‌مخۆر توشی هه‌له‌ و په‌شو‌کاو‌ییش ئەبیت. له‌ کۆتایی سال‌ی 1979 دا له‌ زه‌لی

له ناوزهنگ لیژنه ی رېكخراوی هه رېمی كوردستان كۆبوونه وهی خۆی كرد به رېبه رایه تی هاوړی عومهری مامه شیخه كه تازه له دهره وه گه رابووه بو سهر حازریی! هه ندیک له ئەندامانی ل.م یش به شدار بوون ، وهك ئەبوسه رباز ، ئەبو حیکمهت و كاك به هادین ، ئەو كاته كاك فاتح ره سوک دهستی له کاری حیزبی كیشرا بووه وه ، واته (تجمید) كرابوو ، له سهر هه لویستی خوشاردنه وهی له هاوړپیان له رۆژانی نه هامة تییدا كه رېكخراوی حیزب داده پاچرا له هه ولپیر! به هه ر حال به شدار ی كۆبوونه وه كه بوو.

هاوړی عومهر وتی له پېش ئەوهی بچینه سهر خاله كانی باس ، ئەمه وی پیتانی رابگه یه نم به ناوی سهر كرده تی حیزبه وه ، به ناوی لیژنه ی هه رېمی كوردستانه وه ، ته قدیر و پیزانیی زۆرمان به هاوړی قادر ره شهید راده گه یه نم بو ئەو ئەرك و ماندوو بوونه زۆره ی كه له رۆژانی سهخت و دژوار پیدا به سهر حیزب هاتبوو ، هاوړی قادر وهك پېویست توانیویه تی خزمه تیک ی گه و ره به حیزب و رېكخراوه كانی بكات ، كار و ئەركه پېسپیراوه كانی به پئی پېویست جیبه جیبكات ، وهك گریدانی به یوه ندیی رېكخراوه كانی حیزب له شاره كانی كوردستاندا به یه كه وه و به به غداوه ، گه یاندن و گواستنه وهی هاوړپیان و گه لیک کاری گرنگی تر...

پیموایه ئەمه لیردها بهس بئیت بو وهلامی ناوبراو ، جا ئیتر (داینه مۆ) بووبم یان (فیویزی) سوتاو! بو من گرنگ نیه ، گرنگ ئەوه یه خزمه تی حیزبم كردووه و به باوه پشه وه كردوومه و ئیستاش ئاوا ناچارم ، ئەگینا هه رگیز باسم نه كردووه.

به رائهت!

له لاپه ره 25 دا ئەلئیت: (ئه بوو شوان دهنوسی: "وای لی هاتبوو هه ر كه سیك جیبی خوشاردنه وهی نه بووایه پئی ئەوترا برۆ به رائهت بده ، با نه كوژرئیت" ل 91 ،

بەلّام نالّی كی وای دەگوت؟!).

ئەبووايە ئەو پرسیارەى لە حیزب بکردایە! پرسی بەو هەزاران ھاوڕێیە بکردایە كە لە مەرگەساتەكەدا بوون ، باشتەین سەرچاوەش لەو ڕووەو كاك ئەبووحیکمەتە. زۆر بە داخووە بئیناگا و بە دەستی خالییەووە ئەیەوویت واقعیی ئەو بەسەرھاتە پڕ لە نەھامەتییە بشیوینیت!

لە سالی 1979دا ھاوڕێ عەزیز محەمەد لە ئیستگەى رادیۆى دیمەشقووە راپیگەیاندا كە زیادتر لە شەست هەزار ئەندام و لایەنگری حیزب كەوتنە بەر شالۆى درندانى بەعس!

تۆ بلیى برالە لای وا بێت كە هەموو ئەوانەى لەو ئیڕھابە رزگاریان بوو ، لە ترسنۆكییدا بەرائەتیان دا بێت! بەتایبەتی ئەوانەى كە دەرفەتى هەپاكردنیان ھەبوو ، بەلّام لەسەر داواى لیپرسراو (خۆشاردووووە و ھەپاكردوووكانیان) مانەووە و بەرائەتیان دا!

كەم نین ئەوانەى كە لەسەر داواى (حیزب) مانەووە و پێیان وترا (ھاوڕێ .. پریارى حیزبە ، بمینەووە تا رێكخراووەكەت سەرۆبەر ئەكەیت ، ھەرچ كاتیكیش گیرایت ، چییان وت بیکە ، بەلّام بە پاكیى بمینەووە ، حیزب ئاگای لە ھەموو شتێكە)! ھەر ئەو سەرکردانە بوو خۆیان ، بە پاسپۆرتى عێراقیى لە رێگای فرۆكەخانە و سنورەكانەو بە پەسمیى و لەبەر چاوى ئەمن و پۆلیسەووە چوونە شام و دەولەتە كۆنە سۆشیالیستییەكان و داواى قەلاچۆكردنەكەش گەرانەووە سەر حازریى و خۆیان ئەكرد بە فسفسپالەوان و بە ھاوڕێكانیشیان ئەوت (متەھد) و ڕوخاو و دەیان ناوونائۆرەى تر كە لە كاتیكدا ئەوان وەك شوان ھەپانكرد و دەیان ھەزار ھاوڕێیان وەك رانەمەر بەجیھێشت بوو گەلەگورگی بەعس!

بەرائەتدان لە سنورى ئەوەشدا نەمابوو كە پێیان بوترایە بڕۆن بەرائەت بەدەن ، دۆست و ھاوڕێیانمان لە ناوئۆمیددیاندان نۆبەیان گرتبوو بوو بەرائەت! ئەندامى

ليژنەى ھەرېم خۇى ئەچوو بەرائەتى ئەدا و ئەيووت فلان پېى وتم برۆ بەرائەت
بدە!

لېدوان لەو نەھامەتییە ، زۆر گرانە ، بەلام دەرسیکە لە مېژووی بەسەرھاتی
ھاوړپیان لەو ماوہ کەمەدا ، ئەتوانریت دەیان کتییى لەسەر تۆمار بکړیت ، لە
ئەنجامى نەبوونى نەخشە و پلانیکى پېشکات لە لایەن حیزبەوہ بوړزگارکردنى
ھاوړپیان لەو گەردەلول و تۆفانەى بەعسى تاوانبار.

ھەر وھا خۆشاردنەوہى لېپرسراوان لە رۆژى لېقەوماندا ، قاعیدەى حیزبى لە
ھەولېر توشى سەرگەردانییەكى گەورە و گرانتر کرد ، ئەمەى من باسى ئەکەم مېژووە
و لای حیزب شاراوہ نیە ، مېژووی ئەو رووداوانەش ئەوہندە کۆن نەبووہ ، تا لە بېر
بکړیت ، ئەبیت وەك خۇى تۆماربکړیت و پەندى لېوہربگيریت.

عەشرەى موبەشیرە!

لە لاپەرە 25 دا ئەلئیت: (لە ل 93 دا وای پيشان دەدا کە ھاوړپ فاتیح رەسوک دژى
چەکەلگرتن بووہ، کە ئەمەش لە راستییەوہ دوورە).

لە ناوبراو ئەپرسم: کوا تاکە بەلگەيەك ، یان سەرچاوہیەك راستیى ئەم وتەيەى
بەسەلمیئیت؟ ئەو ھەوالەى لە کام سەرچاوہوہ پێگەيشتووہ؟

كاك فاتیح لە كۆنگرەى چواردا پېى وتم (بۆیە لە ھەلبژاردنەكەى كۆنگرەى چواردا
بو. ل. م دەرنەچووم ، چونكە ناوہكەم لە خوارووی لیستەى ھەموو ناوہكانەوہ بوو).

ئەمەش دەقى نوسینەكەيەتى كە ئەو قسەيەم ئەسەلمیئیت ، ئەلئیت: (لە دوايەمین
رۆژى كۆنگرەكە ، كۆمیتەي سەرکردایەتى ناوى ئەندامەكانى ل.م/ى لە لیستەيەكى

نارپكى پر فرتوفیل دابەزاند ، نە بە شیوہى تیپی ئەبجەدى و نە بە شیوہى رۆك و
شوینى ئەندامەكانى ل.م رپكخرا بوو. داوا كرا كە دەنگ بدریت بە پازدە ئەندام بو

ل.م/ي تازه... بهراستی سه رجه می هه ل سوکوهوت و شانۆگه ریه که، له ساده ترین گیانی دیموکراسیهت و مافی ئەندامایهتی راسته قینه دوور بوو... دواى لیکدانه وه و بیرکردنه وهی زۆر، گه یه شتمه سه ره و پروایه، نه رهوشتم نه مزاجم له گه له ئەم بلۆکه کادره ناگونجیته ئەگه ره گه ل یان بمینمه وه، تووشی نازار و سه ره یه شهی زۆر ده بم، ...). (14)

ئهم بلۆکه کادیره جه لالیش ئەگر یته وه، چونکه له ئەندامانی ل.م ی "عه شه ره ی موبه شیره" بوو که کاک فاتیح باسی کردوه.

حیزب ناگاداره که کاک فاتیح بیئاگا بووه له ریکخراوه که ی، هه ره بویه سزای حیزبیهی درابوو.

ئهبووایه کاک فاتیح ئەم راستیهی له کتیبه کانی دا باس بکردایه بو ئەوهی کاک جه لالیشی توشی هه له نه کردایه!

کاک به هادین نوری ئەل یته: (له ئەنجامی خۆدزینه وهی (مه به ست له کاک فاتیح ره سو له - نوسه) له ئەرکی حیزبیهی پیسی پرراوی و بی وه فاداریتهی له به رپر سباریتهی حیزبیهی، له سه ره داواى ئەبوسه رباز و ئەبو حیکمهت و به هادین نوری، لیژنه ی "هه ندرین" برپاری ته جمیدی دا و خرایه به رده م مه کته بی سیاسی و ئەوانیش رازی بوونیان له سه ره دا). (15)

هاورپی بانخی لانی ئەل یته: (به ره له وهی سلیمانی جیه یلم پیشنبارم بو هاورپیان (ابو حکمت و ابو ئاسۆس و نایب عه بدولا) کرد له هه ولیره وه بی ب سلیمانی کۆبوونه وه یه که یه ن. هاورپی ابو حکمت و نایب هاتن، به لام (ابو ئاسۆس) یان نه دۆزیبووه، ابو حکمت گوتی ابو ئاسۆس له حزب دابراوه و ناگای له ریکخراوی پارێزگا که شه نه ماوه). (16)

ئهمه له و کاته دا که زیادتر له 2000 له ئەندامان و دوستانه ی حیزب له پارێزگای هه ولیر راپیچی ئەمنی به عسی فاشیست ئەکران و به رائه تیان پیته دان!

ئەبووايە جەلال ئەو زەحمەتەى بۇ كاك فاتىح نەكىشايە و ئەم خۇى دەستپېشخەرىيى بىكرىايە لە وەلامدانەوہى ئەو چەند نوسەرەدا كە بەو شىوہىيە باسى خۇشاردنەوہى ئەكەن.

ئەگەر سەركردەيەك ئەمە حالى بېيت ، ئايا ئاگاي لە چەك ئەمىنېيت؟
من لەوہوپېش ئەم رووداوانەى كاك فاتىح پەسولم باس نەكردوہە ، لەمە زىادتريش نادركېنم و لېرەدا رايئەگرم.

كاتىك برالە لە ئەوروييا بوو ، من كاك فاتىح لەناو ھەولېردا بە شەو بە ئەوتۇمۇبېل ئەبرد بۇ بەغدا و ئەمھېنايەوہ! لەبەرئەوہ شارەزاييمان لە ھەلسوكەوتى يەكتر ھەيە ، زۆر يان كەم ، ئيتەر ئەم برالەيە بۇچى خۇى توشى ژانەسەر كردوہە؟

چەك تەسلىمكردنەوہ!

لە لاپەرە 27 دا باسى ئەو چەكانە ئەكات كە لەو رۇژەدا دراىەوہ بە بەعس ، ئەوہى جېى سەرنجە لە نوسىنەكەيدا ئەلېت: (... چۆن دەيتوانى ئەو ھەموو چەكە لە بەغداوہ بۇ چيا دەرياز بكات؟!).

بەللى ھەر من نەبووم ئەو تەكانەم داىە خۇم بۇ گەياندى ئەو چەكانە ، بەلكوو ھاورپېيانى تريش ھەوليان دابوو ، ھەر ھەموو بەرپرسىارانى ئەو چەكانە باوہرپيان وابوو كە:

1 - بۇ دوارۇژ لە بەعسەوہ گرفتيان بۇ پەيدا ئەبېت. بۇ نمونە لە ئەندامانى ئەنجومەنى ياسادانان ھەر ھاورپى مەحمودى فەقى خدر و قادر پەشىد دەمانچە و كالاڭنىكۇقى ئەنجومەنى ياسادانانى بەعسيان گەياندە شاخ! ئەى بۇچى ئەوانى تر

نەيانتوانى؟ تۆ بلىيىت لە خۇشباوەرپىيانەو نەبووبىت؟

2- ئەوانە لەو باوەرپەدا بوون كە بەرەكەمان لەگەڵ بەعسدا دەچىتەو دەوخی جارن!
ئەوسا توانای حىزب تەمومزۆبى بوو، واين پىوانە نەكردبوو كە سىياسەتى نوۆبى
حىزب سەقامگىر ئەبىت.

لەسالى 1979دا كە ئىمە گەيشتىنە ناوزەنگ، ژمارەمان كەم نەبوو، بەلام چەكمان
ئەوئەندە نەبوو كە تەنانەت پاسەوانىي خۇمان بكەين!

لە بىچەككىماندا يەكەتى نىشتمانىي چەند پارچە چەككىيان دايىنى، ھاوړى
عەلى حاجى نادرى پەحمەتیی و ھاوړى عارفى رانىهیی و برادەرەكانيان لە بەرى
كۆسرهت بە گۆچانەو ئەسورانهو، لە ناوچەكانى تریش برادەرانمان ھەر ئەو
حالىيان بوو.

وا 22 سال بەسەر ئەو رووداوەدا تىئەپەرپىت و برالەش لەو بارەيەو تاكە وشەيەكى
رەخنەگرانەى ئاراستەى ئەو كەمترخەمىيەى ئەو خۇشباوەرپانە نەكردوو!
ئەندامانى ئەنجومەن ئەيانتوانى وەك ئىمە چەكەكانيان بگەيەن، لەبەرئەوئەى لە
رېگاوبان پشكەنيان لەسەر نەبوو، بەلام جەلال دەباغ تاكە فيشەككىي پى
نەئەگۆيزرايەو، واى لى حالىي بوو كە ئەندامانى ئەنجومەنىش وەك ئەون و وەك
خۆى لە رېگای بەغداو بە پاسپۆرتى عىراقىي ئەرپۆنە دەرەو، بۆيە ناتوانن چەك
دەريكەن!

باسى چەككۆكردنەو ھەر لەكاتى ئىرھابەكەدا نەھاتە كايەو، بەلكوو كۆنە و
ئەگەرپىتەو بۆ سالانى 75 و دواى ھەرەسەكەى شوړشى ئەيلول.

ھاوړى نەوزاد نورى سەيوەلى ئەلپىت : لە 75 دا و دواى ئەوئەى كە چەكى
(ئەنسار وەتەنى)م دانا بوو، زوووو بە كارى قوتابيان سەردانى ناوچەكانى لەيلان و
قادركەرەم و كفرى و چەمچەمال و ناوچەكانى ترى كەركوكم ئەكرد، ئەو كاتە
ئەندامى سكرتارىەتى قوتابيان و مەكتەبى حىزبىي قوتابيان بووم. ھاوړپىيان لەو

ناوچانەدا داوايان ئەکرد کە ئەو چەکانەى پېشمەرگەکانى ئەوساى پارتى تەسلىمىيان ئەکردەو و زۆر جار بە پاكەتە جگەرەيەك ئەيانگۆرپيەو ، با ھاوړپيئانمان بە ھەموو شپۆبەك بىكړنەو و بيشارنەو بۆ كاتى پيويست! بەلام ھەر كە ئەو پيشنيازانەى ھاوړپيئانى گونددەكانم بە برادەرانى مەكتەبى محەلى كەركوك راگەياند ، (أ.أ) و (م) وتيان بە خوا تۆش ھەر ھەك نورى رەحمەتیی باوكت شەپانیت و حەزت لە موشكىلەيە ، ئەو ھەريارى حيزب نيە و ئيمەش ئيشمان بە چەك نيە و ئەو ھى سەريپچيى بكات دەريئەكەين)!

بەلئ .. قاعيدەى حيزب يەكەم جارى نەبوو دەستى بە ئاگرى بەعس سوتاييبت ، بۆيە باسى چەك ھەر لە كاتى ئيرھابەكەدا سەرى ھەلنەدا ، تەنانەت پيش ئيرھابەكەش ئەو راوېوچوونە ھەر ھەبوو ، بەلام زۆر بە رەقيى لە لايەن زۆرەى سەركردەكانەو كپئەكرا ، تەنانەت جارى وا ھەبوو كە ھەرپەشەش لەو ھاوړپيئانە ئەكرا كە ئەو نيازەيان ھەبوو.

بۆ زيادتر زانباريى لەم روو ھەو بە برالە جاريك چاوبخشيئييت بە بىرەو ھەريەكانى ھاوړپيئان و كۆنە ھاوړپيئاندا و بە تاببەتیی بىرەو ھەريەكانى كاك بەھادين نورى كە بە دريژيى باسى ھەولدانى خۆى و چەند ھاوړپيەك ئەكات بۆ چەككۆكردنەو و پەنابردنە بەر خەباتى چەكداريى ، لە ھەمان كاتدا كە ھيشتا لەگەڵ بەعس لە بەردا بووين!

بە ھەر حال ئەو رپبازى (لە بەرەو ھەو بۆ شاخ) ھە ، رپكخراوى ھەريى كوردستان سەپاندى بەسەر حيزيدا و دوو سئ ئەندامى مەركەز و چەند ئەندامىكى ھەريىم و محەليەكان و ئەندامانى ساكارى حيزب بە ھەموو كەموكۆرپيەكيانەو! ئەو شانازيەيان پيبرا.

مپژووش سەلماندى كە سىياسەتى ئەو ھاوړپيئانە راست و دروست بوو لە چەككۆكردنەو و خەباتى چەكدارييدا ، ئەك سىياسەتى (تعميق التحالفات الجبهوية)

برپاری حیزب! یان راگردنی سەرکرده؟

له ژێر ناو نیشانی کام ئەندامی سەرکردایه تی به بێ برپاری حیزب چوووه ته دهره وه ، ئەلێت : (چوووه به دواى ئەبوو فاروقدا كه پروات بۆ كوردستان. به لآم ئەو وتى "من نایه مه وه، برپاری حیزبه ئەرۆم بۆ دهره وهى وولات" ... ئەبوو فاروق كه نیازی دهره وهى هه بوو له گه ل هاورێ غه نى له سه ر پێشنیاری من له رپێ ته رمینالی پاسه وه به ره و سوریا كه وتنه رپ! ... ئەمه یان به نیسه به ت هاورپێ شه هید غه نى حاجی ئەحمه دى نه مه لپیه وه راسته . به لآم ئەو نیوه كه ی تری راست نییه، چونكه ئەبوو فاروق به شیوه یه كى ترو به یارمه تیبی كه سانی تر كه لای حزب ناسراون گه یشته دهره وه).

ئهمه وێت له براله بپرسم ، له رۆژێكى وا لێقه ومان و پر له مه رگه ساتدا ، رۆلى (سه ركرده) چیبیه؟

ئەبێت له سه ره رشتییکردن و سه ركرده ییدا بێت! یان رابكات بۆ دهره وهى وولات و ده یان هه زار ئەندام و دۆست و لایه نگرانی حیزب وهك رانه مه ر به جیبه لێت بۆ گورگه كانى به عس؟

كامه یان گۆره پانه كه ی ئەو بوو: مۆسكۆ! یان كوردستان؟ دوو ئەندامی م.س ، خۆی و ئەبوموخلیس ، ته نیا خۆیان حیزبن! دهر بازگردنی خۆیان به دهر بازبوونی حیزب ئەزانن! خۆیان برپار بۆ خۆیان ئەدهن برۆنه دهره وه.

گوايه جه لال ئەم حه قیقه ته نازانێت! هه له اتنى سه ركرده له رۆژى لێقه وماندا به شه رعیبی دانه نییت و داكۆكیشی لێته كات!

ئهوهنده ی بێ نه چوو هاورێ غه نى ، یادى به خێر ، له سوریاوه گه راپه وه و گه یشته

باره گای مهلبه ندى بادینان له سهه سنورى كوردستانی تورکیا ، نه و کاته منیش لهوئ بووم : وتی له پاش تو ، بو به یانی له گه له بو فاروق له ریگای ته رمیناله وه گه یشینه سوریا !

ئیتیر نازانم ئەم هاتوهاواری براله بو چییه؟ خو ئەو دوو (سهه کردهی تهنگانه) یه ! له ژبانان و له حیزبدا ماون و یه کیکیان له له ندهن و نهوی تریان له نه لمانیا یه ! خو یان بو وه لام ناده نه وه و ئەم خوئی کردووه به وه کیلیان ! خو ههردووکیان ئەیان توانی له پاش ته و او بوونی ئه رکه کانیان بهاتنا یه ته وه بو کوردستان ، نهك بو مۆسكو و له دوا ییدا بی نه وه سهه حازریی !

کاتیك كه له شایش له یه کی ئیاری 1983 دا مه ترسی دروستبوو بو سهه باره گای حیزب له پشتتاشان له لایه ن چه كداره كانی یه کیه تییه وه به سهه رو کایه تی نه وشیروان ، له پێش نه وهی شهه ر بگاته یشنتاشان ، هاو پێیانی (سهه کرده) به (سکرتری هه رمیشه وه) ! باره گایان چۆل کرد و به ره و ئێران تغه نگیان فریدا و به فری قه ندیلیان شیلا ، بی هیچ شهه زاییه ك ، ته نانه ت خیزانه کانیان به جیه یشت ! ئه رکی نه وان له و کاته دا را کردن نه بوو ، واته چه كفریدا ن نه بوو ! به لکوو نه بوایه له سهه نگره كانی پێشه وه دا بوونایه و سهه ر کردایه تی پێشه مرگه کانیان بکرایه .

خو هه را کردن هه ر له به غدا وه نه بوو ، به بی چهك به ره و شهام و به یروت و یه مه ن و ولاته کۆنه سو شیا لیستییه کان ! به لکوو له ناو کوردستانی ئازادیش و به چه کیشه وه بووه !

ههروه ها کۆره وه که ی پاییزی 1988 له خوا کوړك به ره و ئێران ، جه لال خو شی یه کیك بوو له و سهه ر کردانه و به بی چهك جه لوه ی ولاخه که ی نه بو فاروقی **رئه کیشا** ! ئیستگه که ی کردبوو به ژیر خو له وه ، منیش ته نیا دوو روژ بوو له سهه ر داوای هاو پێیانی م.س گه یشتبوو مه نه وی ، ئاخو چیم پێنه سه پێرن ! ئیتیر که وتمه نه وه کۆره وه وه ، هاو پێی سکرتری گشتی حیزب له گه له نه بو عامل و خوشکان له

پیشمانه وه تیکهک بهو (دیلاننه) بوو بووین که هر هه موویان جاش و سه ربازی گیراو
بوون!

هیژی پارتی له پشتمانه وه له شه پکی گهرمی بهرگریی و دهسته و به خه دا بوون دژ
به رژیمی به عسی فاشیست ، به کومهک دیله کانیان بهرپی نه کرد به ره و باره گاکه یان
له گوندی راژان.

نیمه شه هه وراز نه برین به ره و ئیران ، بی شه وهی گولله یه کمان به دوژمنی
داگیر که ره وه نابیت ، نیستگه و راگه یاندن و چهک و که لوپه ل و نازوقه و ته رمی
شه هید مام عه لی (پریشکی گولله توپی بهر که وت) ، به جیه پیلرا و کران به ژیر
خوله وه.

ناخو براله بو نه م دیاردانه چی نه لیت! وا دیاره نه مانه شه بریاری حیزب بوون و
له رپی که سانی ناسراوه وه بوون!

من نه م رووداوانه م له کتیه به که ی پشتناشاندا باس نه کردووه ، نه و ناچاری کردووم
وه لامی بده مه وه و نه م به سه ره اتانه وهک خووی و به و واقیعه ی تیایدا ژیاوم به
نه مانه ته وه باس بکه م ، که میش نین نه و هاورپیانه ی که له و رووداوانه دا ژیاون و
هیشتا له ژیاندان.

له وانیه لای وا بیت که له جیگای قاعیده نه بیته وه ، به لام له جیگای قیاده
نابیته وه!

خوی له ولاتیکدا نه ژی که به بهرچاویه وه سه رکرده هه وهک گه لای دار
هه لئه وه رین و دین و نه رپون و قاعیده و حیزبیش له شوینی خویه تی ، به لام
به گویره ی (دایالیکستالین) بیه که ی براله ، له جیی قاعیده نه بیته وه و له جیی
قیاده نابیته وه! بویه له کاره ساتدا نه بیت چه ند سه رکرده یهک دهر باز ببن و
قاعیده شه فت! نه وه گرنگ نیه چونکه نه وه عه قله عه بقه رییانه! به فیکه یهک
قاعیده دروسته که نه وه ، نه ی .. نه وه نیه نیوه ی گه له که مان دوا ی نه و چه ند

سەرکردەیی ئییمە که وتوون!

ئاخر بۆیە حالی بزوتنەووەکه مان خۆشه له تهواوی دنیادا! چونکه بهو نزمییە سەیری جەماوەر ئەکریت ، هەر بۆیە له روانگەیهکی ستالینییهوه رەخنەگرتن له سەرکردەیهکی حیزب به هێرش ئەزانیت بۆ سەر حیزب و بیروباوەرەکه (چونکه بیروباوەر و حیزب و سەرکردە ، سێکوچکەیهک دروستئەکن و هیچ کامیان له دووانەکی تریان جیاناکریتەوه ، بۆیە رەخنەگرتن له هەر یهکیکیان به رەخنە و هێرش ئەژمێرریت بۆ سەر دووانەکی تر).⁽¹⁷⁾

هاورپییانی وهك فهد و سهلام عادل و عه‌به‌لی و حه‌یده‌ریی و ده‌یان و سه‌دان له نمونه‌ی ئەوان وهك قازی محهم‌د و هاورپیکانی و سه‌دان شه‌هیدی تر که ئەم‌رۆ به شانازیی و شکۆدارییهوه ناویان ئەبریت ، له‌به‌رئەوه‌یه که گۆره‌پانی خه‌باتیان چۆک نه‌کرد و له‌دواییدا بگه‌رپینه‌وه سەر حازریی!

ئاخۆ ئەم رێبازه‌ میژوویییه پر له‌قاره‌مانی‌تییه ، که‌ی ئەبێته وانه‌یهك بۆ جه‌لال ده‌باغ و که‌سانی وهك ئەو!

قودسی داگیرکراو!

له‌ لاپه‌ره 28 دا له‌ گه‌رمه‌ی رەخنەکانیدا یه له‌سه‌ر خۆرنه‌وه‌زان و به‌ گالته‌جارییه‌وه ناوی ئەبات به "قودسی داگیرکراو".

سه‌یره .. مرۆف (به‌ناو) رۆشنبیر و شیوعی بێت ، به‌لام گالته‌جاریی بکات به‌ خاکی نیشتمان‌ه‌که‌ی خۆی!

له‌وانه‌یه‌ ئەو ته‌واوی عی‌راقه‌که‌شی به‌ که‌لاوه‌یه‌کی شام و (لوند - سوید) نه‌گۆرپیته‌وه! به‌لام بۆ من و هه‌زاران شیوعی و رۆله‌ی دلسۆز ، هەر بستێکی خاکی کوردستان و هەر دۆک و هه‌ردیکی و هەر بنده‌وه‌نیکی ، قودسی داگیرکراوه و ئەگه‌ر

نەيىنى

لە لاپەرە 30 دا ئەلئىت: (كەى راستە نووسەر نەيىنى حزبىكى تىرى باس كر دووہ كە رەنگە ئىستاش بۇ ئەو حزبە زىانبەخش بى، كە ئەو ىش حزبى دىموكراتى كوردستانى ئىرانە؟).

سەيرە .. لە باسى خۇرنەوہ زاندا نە زۇر و نە كەم ناوى حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران نەھاتووہ! بەلام لە باسىكى تردا لە لاپەرە 12ى كىتەبەكەى پىشتاشاندا باسكراوہ و ئەمەش دەقەكەيەتى: ئەم ھىزە تىر و تەسەلە (مەبەست لە ھىزەكانى يەكەيتىيە - ق.ب) سەرنجى خەلكانى ناوچەكەى پاكىشابوو ، ھەوالمان بىگەپىشت كە ئەو كەلوپەلە سەربازىيە خەستوخۆلەى يەكەيتى لە ناوچەكەدا بۇ ئەو خۇ ئامادەكرىدە ، لە رۇئىمى بەعسەوہ نىراوہ و لە رىگى حىزبى دىموكراتى ئىرانەوہ - حدكا).

لىردا ئەلئىم (حدكا) خۇى خاوەنى وەلامە ، نەك جەلال دەباغ ، ئەم ھەوالەى بە دركەندى نەيىنى حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران داناوہ و خۇى تەنگەتاو كر دووہ و داكۆكىيە لە (حدكا) ئەكات!

دىارە داكۆكىيەئەكات لەو يارمەتییەى (حدكا) بۇ يەكەيتى و باسكردنىشى بە راست نازانىت ، واتە ئەو يارمەتییەى حدكا بۇ يەكەيتى ئەركىكى نەيىنى حدكا بووہ! ئەمە لە خۇيدا ئەبىتە راستىي ئەو ھەوالە لەسەر حدكا و دلسۇزىي جەلال بۇ يەكەيتى و حدكا دەرئەخات! نەك بۇ حىزبەكەى خۇى. لە ھەمان كاتدا ئەركى پىسىپىراوى خۇى ئەخاتەر وو كە تاچ سنورىك رەخنەكانى داتاشراون! ئايا ئەمە داكۆكىيە و لە حدكاي كر دووہ؟ يان سەپاندى ئەو ھەوالەيە بە سەرياندا!

ئەگەر كەسىك نوسىنىكى نەخوئىندبىتەوہ و پالىپوہنراو بىت بۇ نوسىن و

رەخنەگرتن! ھەر ئەو ھەش ئەنجامەكەى ئەبىت!

من لەسەر پشٹیوانییکردنی حدکا لە یەکیەتی لە شەری پشنتاشاندا ھیچم نەنوسیوه ، لەو بارەبەو بەلگەنامەبەکی زۆریش لای حیزیمان ھەبە. ھەلۆستی حدکا لەو قەسابخانەبەیی پشنتاشاندا شاراوہ نیہ ، کاتی خۆشی نەمویستووہ باسی بکەم ، خۆ حیزب و ھاوڕێیان ئەو نین کە لەدەرەوہی ولات بووبییت و ئاگای لە رووداوہکان نەبووبییت و ھیچیشی لەو بارەبەوہ نەخویندبێتەوہ!

بۆ راستیی را و بۆچوونەکانیش لەو رووہوہ ، پروانہ (کتیبی کاک فاتیح رەسول ، چەند لاپەرەبەک لە میژوووی گەلی کورد ، بەرگی سێیم لاپەرە 292-295).

ھەر وہا نامەى ھاوڕێی بەرپۆز ، عارف رانیہییم لەلایە کە باسی شەھیدبوونی ھاوڕێیانمان ئەکات لەو رۆژانہدا ، یەکەبەکە بە دەستی چەکدارەکانی حیزبى دیموکراتى کوردستانی ئێران کە پینچ ھاوڕێ بوون ، ئەمە ناوہکانیانہ :

- شەھید ھیمن بەرپرسی سیاسى لقی پشدر

- شەھید محەمەد رەسول

- رەسول حەمەیوسف

- شەھید دکتۆر کاوہ کەریم

- ھاوڕێبەکی تر کە ناوہکەى لە یادنەماوہ

ئەوانى تر بە دیلیی کەوتوونەتە دەست پ.م کانی حدکا ، ھەرچەندە ئەم ھاوڕێیانہ ھاواریان کردووہ کە پشمرگەى حیزبى شیوعین ، بەلام بئسود بووہ!

ھەر وہا بروسکەى پیرۆزبایى ھیزی (ئاوارہ و پیرانشان)ى حدکا بۆ یەکیەتی لە سەرکەوتنیاندا لەو قەسابخانەبەیی پشنتاشاندا ، شاراوہ نیہ! جەلال ناچارى کردم کە ئەمە بنوسم.

ئەگەر بنوسم ، ئەبىت باسەکە وەك خۆى بنوسم و نابىت وەك کاک جەلال ئەلئیت و

داوا ئەکات کە ئەبىت لەم رۆژەدا نوسین بەگوێرەى بارودۆخى ئەمرۆ بنوسرئیت!

به رای من ئەوه هیچ راست نیه و چه واشه کردنی خوینەر و شیواندنی میژوو و
سیاسه تیکی (حرابا) بیه که به گویره ی کات و شوین ، مرۆف رهنگ و پرووی خوئی
بگۆرپیت!

جاران که سیاسهت وهک ئە مرۆی به سەر نه هاتبوو! بهم جوړه دهر برپنانه ی کاک
جه لالمان ئەوت (ئینتیهاز بییهت) ! به لام به داخه وه ، ئیستا ئینتیهاز بییهت زه لاتیه
له چاو زۆر بیروبوچوون و رهفتار و سیاسهتی ئەم پرۆژگاره دا!

خه والوو

له هه مان لاپه ره 30 دا ئە لپیت : (وا ئەم هاوڕپیه یان له ناخه وه ئازارداه که دوو
دۆشاو تیکه ک بکات. باشتر وابوو له نامیلکه کهیدا پتر رق و کینه ی دژی دوژمنانی
حزب و گهل هه لپیرژی و ره خنه ی راست و دروستکارانه له حزب و هاوڕپیان و
لایه نه نیشتمانپه روه ره کان بگری).

به لام هه ر خوئی له لاپه ره 20 دا ئە لپیت : (ئه ی کوا تاچه به لگه یه کی که ناوبراو
(مه بهستی ئە بو فاروقه - ق. پ) رق و کینه ی به و جوړه بووبی و به نیازی ((تۆله)) دوا ی
هاوڕپیه ک که وتبی؟! یان ویزدانی حزبی خوئی ژیری خستبی و بو که سیکی به
ناره و تپچاندبی، تا نۆره هاتبیته سه ر ئە بو شوان؟! له کاتیکدا ده یان کهس
پرکپشیان کردوه و ((له بنی کوله که که یان داوه)) ئە ویش (مه بهستی ئە بو فاروقه -
ق. پ) به چه ند وشه یه کی که م وه لامی داونه ته وه و ته واو..).

له چه ند دیپر یکدا چه ند رایه کی جیاوازا! له لایه ک ئە لپیت له ناخه وه ئازاری
ئه بوشوان ئە درا ، ئینجا له لایه کی تر ئە لپیت کئی دوا ی ئە بوشوان که وتوووه تۆله ی
لیبکاته وه!

به راستی سهیره ! مرۆف به خه والوویش شتی وا دژ به یه کتر له هه مان نامیلکه دا

نانوسیت!

ئاخۇ رەخنەى راست و دروست لای كاك جەلال چۆنە؟ پىپى وایە ئەو رەخنەى
بخرىنە بەردەم قاعىدەى حىزب و جەماوەر ، ئەو نارااست و نادروستن! ئەلئیت
نوسەر دۇ و دۇشاوى تىكەلكردووه! خۇشى بى ئەوہى ئاگای لە تەواوى ئەو
روداوانە بووئیت! گوايە بە تەكلىفى كەسانى تر ، دۇى لە دۇشاو بۇ خەلكەكە
جياكردووه تەوہ!

ئەو كئىبەى پشتتاشان لە بەرژەوہندى تەواوى جەماوہرى دژ بە شەر و ئاشتىيخووازن
و حىزبى شىوعىيە ، پىم وایە ھەر حىزبىيەك ، ھەر دۇست و دلسۇزىك ھەستى بە
ھەلەى حىزبەكەى كرد و لىي بىدەنگ بوو ، ئەوہ زىان بە حىزبەكەشى و
گەلەكەشى ئەگەيەئیت ، (من لام وایە ئەبئیت مروؤفە حىزبىيە ھۇشيارەكان
ئەگەر بە راستى دلسۇزى گەل و نىشتمان و بىروباوەر و لایەنەكەيان بن ،
ئەبئیت پىش كەسانى بىلايەن بكەون لە بەرەنگار بوونەوہى ھەلە
سىياسىيەكاندا). (18)

ئەگەر رەخنە و نوسىنەكەشى بۇ بەرژەوہندىكى تەسك بئیت يان بۇ پايە و كورسى و
دەسەلات ، يان بۇ بازركانىيەتى بە شەھىد و حىزب و پىشمەرگەوہ! ئەوہ لای
خوینەر رەواجى نابئیت ، چونكە خوینەر سەنگى محەكە.

ئەو كئىبەى پشتتاشان ، لە گەلىك گۇفارى وەك بەربانگ لە سوید ، ھەلألە لە
ئەلمانیا ، دەنگى نىشتمان لە نەروىج ، بارزان لە ئەمريكا و گۇفار و رۇژنامەى تر و
لە رادىوۆ كوردىيى لە سوید و كەنالى تىلئىقىزىيۇنىيى كوردستان لە كوردستانەوہ
باسى لەسەر كراوہ و لە زۇرى شارەكانى سوید لە لایەن ھاورپىيان و كادىرەكانى
حىزبى شىوعى كوردستانىيەوہ بەسەر كراوہ تەوہ ، لە لۇكالەكاندا لە سوید لە نىوان
كوردەكاندا وتووئىزى زۇرى لەسەر كراوہ و دەكرئیت ، گەلىك نامە و فاكس و
تىلئىفون لە باشە و كەموكورپى بۇ دەولەمەندكردى ، لە دەرەوہ و ناوہوہى ولات لە

كەسانى رۇشنىبىر و ئەدىب و نوسەران و بەتايىبەتېيى لە ھاورپىيان و دۇستانى حىزىبى شىوعى كوردستانىيەوۋە گەشتوونەتە نوسەر.

سىڭار لە سلىمانى و ھەولپىر بە بىڭاڭدارىبى نوسەر لە چاپدراوۋەتەوۋە و لە زۇرى مەكتەبەكانى سلىمانى و ھەولپىر و شار و شارۇچكەكانى تر ئەفرۇشرىت.

گۇڭقارى بەربانگى فېدراسىيۇنى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سويد دەربارەى چاپكردنەوۋە پىشتىئاشان بىڭاڭدارىبى نوسەر ، ناپەزايى خۇى دەربىرپوۋە. ¹⁹

ئەگەر وەك ئەو ئەللىت ، دۇ و دۇشاو تىكەلكراپىت ، ئەى ئەم بايەخپىدانەى ئەو خەلكە چىيە؟

پوختە

لە لاپەرە (5) دا ئەللىت : (كاك قادر لە كاتىكدا سىياسىيەكانمان "لەوېپەرى چەپەوۋە تا ئەوېپەرى راست" ! دەداتە بەرو، ئەمە دەنووسىڭ كە خۇى زۇر باش دەزانى راستىي بەسەرھاتەكان، تا رادەپەكى باش، خراونە بەردەم ئەندامانى حزب و جەماوۋەرو بەتەواوى وەك ئەو دەلى، فەرامۇش نەكراون).

بەلام ھەر لە ھەمان كاتدا لە لاپەرە 4 دا ئەللىت : (... لە شەشەمىن كۆنگرەى حزىدا پوختەكەى بىرپاردراو خرايە ناو بەلگەنامەكانى كۆنگرەوۋە و لە 90 – 92 دا تۇماركراو، ..).

سەپرە .. باش پانزە سال ئىنجا ئەو كارەساتە باسكراوۋە و خراوېشەتە ئەرشىفەوۋە ، بەلام لاي وايە كە بۇ جەماوۋە و قاعىدەى حىزب باسكراوۋە! دور نىيە كە ئەندامانى كۆنگرە بە جەماوۋە و قاعىدە بزانىت! بۇ قاعىدەكە رپى تىئەچىت ، چونكە ئەندامانى كۆنگرە بە ھەر شىوېيەك بىت نوينەرى ئەوانىشن ، بەلام ئەى جەماوۋەرەكە؟

ئەو خۆى لەو كۆنگرەيەدا نەبوو ، ئەو كاتە لە سوید بوو ، لێرەدا خۆى ئەيسە لميئيٲت كە ديوى ناوہوى رپوداوہكە ، واتە ھەلسەنگاندن و ھەلويست لە كارەساتەكەى پشتتاشان ، لئغەپۆش كراوہ!

من سياسييەكانم لەمپەرى چەپەوہ تا ئەويەرى راست نەداوہتەبەر ، ناشزانم ئەو كام لايەنەيان بە بەرەى چەپ و كامەيان بە بەرەى راست لە قەلەم ئەدات! من وتومە ئەبٲت نوسەر يەك لايەنە نەنوسٲت و بە مەوزوعيانەوہ رپوداوہ ميژوووييەكان وەك خۆى بنوسٲتوہ ، لەسەر داواى كەسانى تر و بيئاگايانە نەنوسٲتوہ ، بوپرانەش بۆ جەماوہرى بنوسٲت! نەك تەنيا بۆ كاديڤرە حيزببەكان بنوسٲت! جا ئەگەر راستن يان چەپ! نابٲت بە نوسينەكانيان ميژوو بشيويٲنرٲت.

بروانە كتيبەكانى نەوشيروان ھەمووى ھيرش و بوھتانە دژى حيزبى شيوعى و ھاوپٲيان كە كەم يان زۆر كاك جەلاليشى لئ بيەش نەكردوہ!

بروانە بېرەوھرييەكانى كاك بەھادين نورى ، ھيرش و پەلامارە بۆ سەر يەكەيەكە لە ھاوپٲيانى سەركرديەتى كە سەردەميٲك بە يەكەوہ كارى حيزببەكان كردوہ ، وەك ئەبوسەرباز و زەكى خەيرى و برايمى سؤفى مەحمود و .. تد ، بۆ نمونە ، ئەلٲت :
(ئەبوتارا فيرى دزى بووبوو ، لەسەر داواى د.قاسملوو ھينامانەوہ لەلايان...)⁽²⁰⁾

ئەمە لە خويىدا تاوانٲكى گەورەيە و بەبئ دادگايى نارەواييە بە مافى ھاوپٲى برايم ، ئەبووايە ھاوپٲى جەلال ئەمانەى رەچاو بكرديە ، ئەگەر راستنەكات و داکۆكيى لە حيزب و ھاوپٲيان ئەكات! يان پٲدەچٲت كە تەنيا ئەتوانٲت داکۆكيى لە ئەندامى م.س و مەرجهعيەت بكات!

بروانە كتيبەكانى فاتيح رەسوڤ ، ھيرش ئەكاتە سەر كۆنگرەى چوار و بەتايبەتبيى ھاوپٲى عەزىز مەمەد ، ھەرەھا تەواوى سەركرديەتى و تەنانەت كۆميتەى ناوہنديى ھەليژيڤراوى نوٲش لە كۆنگرەى چوارەمدا! لەبەرئەوہى كە خۆى لەو كۆنگرەيەدا لە ل.م.لابرا.⁽²¹⁾

بروانه كتيبي (تيشكان)ى سەرۇ قادر كە لە سەرەتاوہ تا كۆتايى ھەر سوکايەتى و گالتە جاريى ئەكات بە ھاوپۇر عەزىز و فەخرى كەرىم و ئەبوفاروق و خىزانەكەى و خوشكان و كاڭ جەلال خۇشى كە زۇر بە سوکايەتبيەوہ ناوى ئەبات!

ھەرۋەھا دەيان رۇژنامە و گۇڧار و كتيبيى تر كە تا نوسىنى ئەم وەلامە لە ھېرشى بەردەوامدان دژى حيزبى شىوعى عىراق و كوردستانىيى .

كتيبيى پشتناشان وەلامى ئەمانەى داوہتەوہ و داكۆكبيە لە حيزب ، من ئەمانەم نەداوہتەبەر وەك برالە ئەيلئيت!

سوکايەتى

لە لاپەرە 31 دا وەك رۆنکردنەوہيەك ، ئەلئيت : (نوسەر دەلئى : "فريشته و يافەيرووزى خىزانى فاتيح رەسوول كە گىراون ، سووکايەتبيان پى كراوہ!" كە لە كورديدا ديارە ئەو وشەيە ماناى چىيە، بەلام خۇيان گوتوويانە كە ريزيان لى گىراوہ، سووکايەتبيان پى نەكراوہ، بەلكو ئەمان قسەى زۇريان رووبەرۋو بە سەرکردەكانى يەكئيتى گوتووە).

من نەموتووە فريشته و يافەيرووز! وتومە "خوشكە" فريشته و "خوشكە" فەيرووز ، ئەوہش مەرجه كە مرۇڧ بە ئەمانەتەوہ وشە و رستەكان وەك خۇى بنوسئيتەوہ و ھەر ھىچ نەبئت تۇزئيكيش رەوشتى لەگەل بئت ، چونكە ئەم دەرپرپنەى خۇى ، جۇرئيكە لە سوکايەتى پيكردن بە نوسەر و بەو "خوشكە" بەرپزانە.

خۇى وشەى سوکايەتيشى بەلاوہ زۇر گرانە كە من لە كتيبەكەمدا باسەم كردووە ، چونكە سەرکردەكانى يەكئيتى دەھاژئنيئت! ھەر بۇيە ئەلئيت "خۇيان" وتوويانە سوکايەتبيان پينەكراوہ!

ليرەشدا دەرئەكەوئيت كە مەبەستى لەو "خۇيانە" نەوشىروان بئت كە لە

کتیبه که پیدا ئەلێت ئیمە رێزمان لیگرتوون ، بەلام ئەمان (مەبەستی ئەو خوشکانە یە - ق.ب) قسە ی زۆریان پوو بە پوو بە سەر کردەکانی یەکیەتی وتوو.

لێردا وای دەرئەخات کە ئەبووایە (ئەمان) واتە ئەو خوشکانە قسەیان پێنەوتنایە ، چونکە (ئەوان) واتە چە کردارەکانی یەکیەتی ، رێزیان گرتوون!

لە کاتی گرتنی ئەو خوشکانەدا ، لە رێگا و لە بەندیخانەکانیاندا ، پێیان وتوون : بۆچی مێردە کانتان و برا و کەسوکارتان ئێوەیان بە جێهێشت؟ ئێوە شیوعی عێراقییان ، برۆن بۆ جنوب شەپکەن ، ئەوانە خائینان ، ئەوانە بێوەفان بۆ ئێوە و گەل و نیشتمانە کەمان ، ئێوەش برۆن وازیان لێهێنن ، ئەوانە ئێوە و پێشمەرگە بە کوشت ئەدەن و خوشیان هەراشە کەن... و تەد.

ئەم حەریە نەفسییە بە جێبەجێدانەوه! ئایا لە فەرھەنگی جەلال دەباغ و نەوشیروان دا پێی نالێن سوکایەتی پێکردن؟

لەمەش زیادتر نامە کە یە هاوڕێی باوکی لێزانە کە بۆی ناردووم لە گەڵ بیرخستەنەوه یەکی زۆری پوو داوە کە کە جێی سوپاسە ، ئەلێت : (یە کەم ، کاتێک ئەوەڵ تەرمی شەھیدمان لە هاوڕێییانی عەرەب گەیشتەوه پشنتاشان ، منیشت لە گەڵ بووم ، گۆرپێکمان بۆ هەلکەند و بە خاکمان سپارد بە پەلە و تۆ چەند وشە یەکی لەسەر خۆت لەسەر گۆرپە کە ی وت . دووھەم ، دایکی لێزان و دوو منالە کەم لە پشنتاشان بە دیل گیران و لە خوشکانیان جیا کرانەوه و دایکی ئاسۆس (مەبەست لە خوشکە یافە یەروزە - ق.ب) لە ناشقۆلکە شووبراکە ی هات بە دوایدا و بردیەوه ، بەلام دایکی لێزان و دوو منالە کەم لە گەڵ خوشکە فریشتە بە دیلێتی بران بۆ یەکی لە گرتوو خانەکانی یەکیەتی ، لە رێگا لە قەرناقاو چە کردارەکانی یەکیەتی میلی تەفەنگیان لێ راکێشبوو بیکوژن ، لەسەر ئەو ی رەدی جێنیو و قسە ی سوک و ناشیرینی چە کردارەکانی یەکیەتی دابوووه ، نوایان لێ نابوو ژنە شیوعیە دەمەپراشە کە...).

... هەر وەھا لە نامە کەیدا باسی گوندی کۆیلە و هەلوێستی ئەبوسەرباز و باوکی

شوان ئەكات ، كه خۆم له بېرم چووبوو له كتيبه كەي پشتتاشاندا باسی بكەم.
...ههروهها چۆن سهركرده كانمان به جیيان هیشتین و چۆنیهتی گرتنه كەیان له گهك
هاورپی كهریم و گه لیک به سه رهاتی تر.

دهقی ئەم نامهیه و چه ندان نامه ی تری هاورپییان و دۆستان و هاو نیشتمانان له
به رگی دووه می پشتتاشاندا به ئەمانه ته وه بلاوئه کریته وه.

له گرتوو خانه ی به کیه تی له وه رتی ، چاوم به و 42 هاورپییه كه وت و ئەو سی
خوشكه عه ره به ی له ته ویله ی و لاخدا به ندكرا بوون ، له گهك خوشكه له یلا و سه مهر
و ناوی خوشكه دیله كه ی ترم له یاد نه ماوه ، له وی باسی به سه رهاتی گرتنه كانی
خۆیان كرد ، به قولپی گریان هه ، به لام به وره یه کی به رزه وه.

خوشكه سه مهر زیاده تر له وان گریان هه كه ی به كوڤ بوو ، هه ردوو چاوه كانی بوو بوون به
گۆمی خوین ، سه رپکی هه لپری و وتی :

- منیش ..

هه ره ئەوه نده و دووباره دایه وه پرمه ی گریان .. ئینجا زۆری له خۆی كرد و كه میك
سه ری هه لپری و وتی :

- ده زگیرانه كه م ..

دووباره ی كرده وه و دایه وه پرمه ی گریان ..

نازانم چۆنه مروفت ئا له و چركانه دا خۆی بو ئه گیریت و به ریش له گه رده لولی
سۆز و لافاوی هه سه ته كانی ناخی !

- له گهك ده زگیرانه كه م ..

- ده زگیرانه كه م له گه لمان بوو ..

- له ئیمه یان جیا كرده وه و بردیان ، ئیتر نه هاته وه و به دیلیی كوشتیان ...

من وهك پېشمه رگه و به ته مه نتر و دنیا دیده تر زۆر هه ولما ، به لام هه ره نه متوانی به ر
له و گه رده لول و لافاوی هه سه ته و سۆزم بگرم و وهك منالیکی ساوا و وهك ئەوه ی

که نزدیکترین که سم له ته واوی ژيانمدا له دهست دا بیټ ، دامه هارپه‌ی گریان .
ئو خوشکانه بوئی ناروق و تهرسی ولاخیان لئو ته هات ، زهرده لگه‌راو ، برسی و
بیهیز و لاواز هر نه‌ناسرانه‌وه .

ئیتتر ته بیټ **رپزلینان** له فره‌نگی جه‌لال ده‌باغ و نه‌وشیروان و نمونه‌ی ئه‌واندا
چی بیټ !

ئو کاته کاک جه‌لال به‌خاووخیزانیه‌وه له‌ده‌روه‌ی ولات بوو ، له‌گرتووخانه‌ی
(ته‌ویل‌ه‌ی ولاخ) دا له‌وه‌رتی نه‌بوو ، دل‌نیام ئا ئه‌م باسانه‌ش بو‌یه‌که‌م جاره
ئه‌بیستیت !

لیره‌دا ناچارم ئه‌م به‌سه‌ره‌اته‌ی کاک جه‌لال خو‌ی بگی‌ر‌مه‌وه بو‌ئه‌وه‌ی وش‌ه‌ی
سوکایه‌تی بی‌نمه‌وه یادی .

له‌سه‌ره‌تای ساله‌کانی شه‌ستدا بوو ، به‌ده‌ست (رپک‌خستنی بزوتنه‌وه‌ی نیشتمانی
به‌هیزبکه‌ن) هوه ، پارتی ئه‌وسا ، حیزبی شیوعی زه‌لاله‌تی بوو ، لئه‌دراین ،
ئه‌کوژراین و ئه‌گیراین ، له‌هر شوینیک شیوعیه‌کانیان ببینیايه ، له‌به‌ر چاویان
جنیویان به‌لینین و ستالین و مارکس ئه‌دا .

یه‌کلیک له‌و پرووداوانه‌وه بوو که له‌گه‌ره‌کی کانیکان ، پارتیه‌کان هاوړی جه‌لال
ئه‌گرن و دارکاریه‌کی خه‌ستوخولی ئه‌که‌ن ، براده‌ران وتیان ئه‌وه سوکایه‌تیه‌به
هاوړی کراوه و ماموستایه (ماموستایان هه‌میشه‌جیی رپزن ، نه‌که‌هر له
کوره‌واریدا ، به‌لکوو له‌هه‌موو ولاتیکدا ، تاوانه‌به‌بی هؤ ئیه‌انه بکریڼ - ق.ن) ،
ئه‌بیټ توله‌ی بسینین .

ئیتتر نازام بو کاک جه‌لال وش‌ه‌ی سوکایه‌تی له‌لا گرانه و له‌بیری خو‌ی بردووه‌ته‌وه
که **تام و چیژی** چونه! یان له‌وانه‌یه‌وا بزانیټ که سوکایه‌تی ته‌نیا (**ده‌ستدریژی**
جنسیه) و ئیتتر هیج شتیکی تر ناچیټه‌خانه‌ی سوکایه‌تیه‌وه! و جنیودان و
هه‌ره‌شه و حه‌ری نه‌فسی و به‌ندکردن له‌ته‌ویل‌ه‌ی ولاخدا و.. تد ، سه‌یران و

حەلواخواردنە!

باشتر ئەبوو کە ئەو خوشکانەى بېینیایە ، ئەوسا بکەوتایەتە پەشکردنەوێ ئەو
رێستانەى پێیان وتوو بېنوسیت!

دلگرانیی

لە لاپەرە 31 دا لە کۆتابی ئەتروحه کەیدا ئەلئیت : (لە کۆتابیدا هیوادارم هاوړی
ئەبوو شوان لە نووسینە کەم دلگران نەبۆ، رەخنە کەشم لایەنە رووناکەکانی
نووسینە کەى ناکات بە ژێرەو، داواى لیبوردنیش لە خوینەرانی بەرپز دەکەم کە
ناچار بووم بەرگری لەم یان لەو هاوړی بکەم، چونکە لەو باوەرە دام میژووی هەموو
برادەران لە میژووی حزب جیا ناکریتەو، با بۆ ئەوێ راستی سەرەوخوار
هەلنەواسرێ، هەموومان هەول بەدەین.!).

خۆ ئەگەر منیش دلگران نەبم! تۆ بلێی حیزب و هاوړپیان و خوینەرانی بەو هێرش
و داپلۆسینە ستالینییهى دلگران نەبن!

هاوړی جەلال لە دوا وتەیدا هاوار ئەکات و داواى "نەجده" ئەکات لە هاوړپیان ،
لە حیزبەکان ، کەسانى سیاسى بە بەرەى چەپ و راستیانەو لە خوشکان ، لە
پێشمەرگە ، لە کەسانى بیلایهن و وابەستە ، هەر هەموویان ، فریا کەون ، وریابن ،
کۆمەکی پێبکەن کە ئەوانەى رەخنە لە هەلە و کەموکورییهکانى هاوړپیانى سەرکرده
و کۆنە سەرکرده و مەرجهع ئەگرن ، ئەبیت سەرەوخوار هەلیان واسین ، ئەبیت
هەموومان هەول بەدەین لەو پێناویدا کە کەس بە خەویش نەویریت رەخنە بگریت!
ئەمڕۆ هاوړی جەلال بە خاووخیزانیهو لە ولاتیک ئەژى کە تیایدا مەلیک ماوه ، و
ئەزانیت هەر بەو خەيالەو ئەبیتاش لە کوردستان مەلیک هەر ماوه!

هاوړی جەلال 70 لاپەرەى (پشتاشان لە نیوان ئازار و بێدەنگییدا) ، گوايه بە باش

داناوه ، به بۆچوونی ئەو ، ئەوانه زیانیان بۆ پەزەکه نیه ، واته ئەو چەند برادەری کۆمەکیان پیکردوووه که هەر له سەرەتای رەخنەکانیدا ناوی هەندیکیانی بردوووه . له کۆتاییه کهیدا ئەیسەلمینیت که ئەو شین و رۆرۆیهی له جهوههردا بۆ داکۆکییه له ههله و ناتەواوییهکانی ئەوان و بهس !

له راستییدا نامیلکه که ی به یوه ندیی به حیزب و پێشمه رگه و شههید و میژووی درهوشاوهی حیزبه وه نیه ، کتێبه که ی پشتنشان ، هیچ کون و که له به ریکی نه هیشتوو ته وه بۆ که سانیک که بازرگانیی پیوه بکن و نان و پیاژیکی پیوه بخۆن ! بۆ هەر مه به ستیک بییت ، هەر ئاشکرا ئەبییت .

ههنگاوێک بۆ پێشه وه و دووان بۆ دوواوه !

ئه مرۆ میژووی خهباتی حیزبه کان به باشه و ههله و ناتەواوییهکانیشیان وه شاراوه نیه . کتێبه که ی پشتنشان داوای به خۆداچوونه وه و ههلوێسته ، چونکه ئەههینم له گه له هەر ههنگاوێک بۆ پێشه وه ، دوو ههنگاو بۆ دوواوه و به تیکشکانیکی گرانتره وه کۆتایی دییت .

ههیه نیگه رانه بهم پێشنیاز و سکالا و بۆچوونانه و ئەیه و ویت بیته کۆسپ له بهردهم گۆرانکارییهکاندا و رپگه ی ده مکو تکردن و هه ر شه و په لامار ئەگرێته بهر ، جا به هەر شیوه یه ک بییت ، ئەمه ش له داها توودا بیگومانه که به ره مه که ی مالمویرانیی و سه رگه ر دانیی زۆرتری له دوایه .

سەرچاوه كان :

- 1- فاتح رسول ، چەند لاپەرەپەك له مێژووی خەباتی گەلی كورد ، بەرگی 3 ،
لاپەرە 301 - 308
- 2- ئەحمەد بانێخپلانی ، بیره‌وه‌ریه‌كانم ، لاپەرە 459 - 460
- 3- فازیل كەریم ئەحمەد (جەعفەر) ، رێگای ئاشتی و سۆشیالیزم ، ژماره 3 ،
سالی 1986 ، ئەمرۆ زەماوەند ئەگێرپین ، لاپەرە 102-116
- 4- سەرچاوه‌ی پێشوو ، لاپەرە 102-116
- 5- ئەحمەد بانێخپلانی ، بیره‌وه‌ریه‌كانم ، لاپەرە 465

- 6- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 462
- 7- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 461
- 8- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 461
- 9- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 471
- 10- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 467
- 11- سه‌چاوه‌ی پیشوو ، لاپه‌ره 465
- 12- گۆقاری هه‌ندریڤن ، ژماره 7 ی سالی 2000 ، لاپه‌ره 27
- 13- جرجیس فتح الله المحامي ، العراق في عهد قاسم ، لاپه‌ره 761
- 14- فاتح ره‌سول ، چهند لاپه‌ره‌یه‌ك له میژووی گه‌لی کورد ، به‌رگی 3 ، لاپه‌ره 402_404
- 15- بهاء‌الدین نوری ، مذكرات ، لاپه‌ره 350
- 16- ئەحمەد بان‌بخیلانی ، بیره‌وه‌ریه‌کانم ، لاپه‌ره 337
- 17- نه‌وزاد نوری وه‌لی ، رو‌نکردنه‌وه‌یه‌کی پیویست ، گۆلان ، ژماره 291
- 18- نه‌وزاد نوری وه‌لی ، گفتوگۆ! بیان (ده‌مه‌قالی؟) ، په‌یام ، ژماره 23-24
- 19- مافی له‌چاپدانه‌وه! به‌ربانگ ، ژماره 115
- 20- بهاء‌الدین نوری ، مذكرات ، لاپه‌ره 350
- 21- فاتح ره‌سول ، چهند لاپه‌ره‌یه‌ك له میژووی گه‌لی کورد ، به‌رگی 3 ، لاپه‌ره 396
405_